

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Mercuriale Joannis andree

Johannes <Andreae>

Uenetijs, 8.VIII.1499

[Littere C]

[urn:nbn:de:bsz:31-323789](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-323789)

casu quam secundo de consue. cum dilectio. et quod dixi de
transla. c. vit. super vlti. glo. et quod no. in clemen. de offi. de
leg. c. vni. in magna glo.

Una fides lxxiiij. non patitur nisi non

sustinet: non permittit
et ibi exactam hoc proprie est quod soluit ab initio
ff. de ver. sig. si debitor. habet tñ h locū etiam cū
debeno nulla coactioe adhibita quod debebat soluit. satis eni
est quod exigi poterat ab initio ex quo debebat vt in. l. pre. exi-
gat ab eodem nec obf. ff. de noua. l. fundū cornelianū nam
ibi erant solutiones diuerse. et ex diuersis causis ducetes ori-
ginem et ideo exactio vni non impedit per exactioem al-
teri nisi omnes cāe essent lucratiue. ff. de ac. et ob. l. omnes.
Item in illa lege vna obligatio erat super fūdo alia sup esti-
matione et sic super diuersis pcedit duplex exactio et nō sup
vno. **By.** ponit hunc casum de eo qui prius stipulatur fūdu
postea nō aīo nouādi stipulatur quāti fundus ē contestata
lite super fundo si detriorē sine culpa debitoris cōsidera-
tur p̄sena estimatio sed in altera petitione venit estimatio q̄
fuit tēpore scēe stipulationis. **C.** Prima. glo. dicit vnde sū-
pra et ponit exemplum dicens etiam in penis regulam pro-
ceder. secundo dicit regulam veram vbi vnica exactio com-
petit. tertio arguit ad questionē. **C.** In glo. p̄ia ibi bona
fides sequitur nō patitur vt bis idem exigatur et ibi. s. cōdē-
natio. si ego legatarius sub cōditiōe egi cōtra heredem de
tabulis exhibēdis et q̄ non exhibuit cōdēnatus ē ad intere-
se id est ad solutionē legati existente postea conditione non
agā ad legatū secus si illud interesse fuisse consecutus a ter-
tio non exhibente vt ibi et ibi oēo. cōdēnatus ad certum tem-
pus in exilium si tēpus perfererit in carcere vltimus in exili-
um non mittitur et ibi. s. sed si plures in. l. aquilia pena vni
nō liberat aliū. **C.** In glo. i. ibi ab eodem dicebat ergo **By.**
regulā itelligē dā ne ab eodem exigat vel ab eo q̄ ab ex acto
causam habet vel qui contra exactū esset habiturus regres-
sum et sic soluitur de illo q̄ dolo desijt possiderē a quo l3 agēs
cōsecutus sit estimatiōez nihilominus agit ad rem contra
possessorē. ff. de peti. herē. nec vllam. s. Item si quis. de so-
lu. stichus. s. dolo. dicit tamen per. l. ff. si fa. fur. se. dicatur. l.
quotiens et de re. eo. qui sub tu. vel cu. l. illicite et de re iud. si
quis dolo. s. si quis creditorem quod petēs ab alio q̄ contra ali-
um habiturus esset regressum au dit per palle. s. Item si q̄
et. s. dolo et. s. cōdēnatio et ibi. s. sed si plures. **D.** osti. in dec.
ij. quod metus causa. dabat doctrinam quod vno solvente alij
obligati liberantur quādo petit actor quod sibi abest et eis
adest vel quādo pena pro. priuato cōmodo est inducta: secus
si petatur quod eis non adest vel cum pena pro publico cō-
modo inducta est vel est pura pena ibi videas sup glo. j.

Itē disputanda videtur mā de

qua remisi i gl.
an res et pena simul peti possūt. Et est opi. dicēs
quod si pena succedit loco rei debet petens altero
esse cōtētus. ff. pro so. si quis a socio et. l. q̄ si. et ff. de acti. ep.
l. p̄edia facit bec regula si non succedit loco rei tūc peti pos-
sit vtrūq̄. ff. de arbi. si quis rem. **D.**anc posuit **Archi.** in pre-
cañ. si ecclesie. et vide quod not. xij. q. ij. ep̄s q̄ mācipiuz in vlt.
gl. **S.** quia **Ja.** d. bel. disputauit et soluit distinguēdo an pro-
missor pene puenit aliqd dare tradere vlt facerē ipsi stipula-
tori aut alteri q̄ stipulāti aut puenit stipulanti aliqd facere
corā iudice vlt arbitro aut cōuenit si facerē et qōnē ad l̄am
posuit sup. l. si pacto. C. de pac. et d mā ēt per eū sup. l. si. ff. d.
eo quod cer. lo. et vtrūq̄ habet ideo nō insistit. et vide p̄ **Rof.**
rubrica d acti. ex stipulatu ad icertū. s. q̄rit si pmitto cum se
quetibus et p cy. post pe. C. de trasac. cū pponas. vide ēt quod
scripsi post **Dost.** de ar. dilecti sup vl. gl. et facit quod ipse no. in
sū. de ar. s. qualiter. s. l3 nunqd religiosi cū se. **D.**oc at scias
quod ad f̄gulā ptinet quod siue p̄a p̄uētiōal succedat loco rei vt
s. dixi. siue loco intereē totius v3 actor alteruz eligerē et illo
eē cōtētus p̄ leges p̄dictas si q̄ a socio et. l. p̄dia. ff. de pac.

rescriptū. s. si pacto. nisi q̄ten vñ excederet reliquū vt ibi.
ad p̄dicta facit. ff. q̄ sat. da. co. l. ij. s. si. et si q̄ i ius vo. no. ic. l.
si. vbi de hoc et. s. d. fideius. c. ij. et. ij. Et sit rō q̄ p̄a i eo quod cō-
currit succedit loco intereē et bis idē vi eē dductū i vtrāq̄ ob-
ligatiōe et iō sufficit alterū solui vt h et. ff. de v. ob. l. q̄ bis idē.
s. si apponit loco p̄ticularis intereē vt q̄ illō p̄ticularē stipu-
latus suz si mutuū si reddas certa die tūc s. **De.** p̄dictū pe-
tit vtrūq̄. ff. de ac. et ob. traiecticie i p̄n. Si at dubitaf an lo-
co intereē an pp̄ puniēdā cōtumaciā vlt cōtēptuz sit apposita
p̄sumēdū vt quod loco intereē. ff. si q̄ cau. si duo. s. vbi apparet
pp̄ puniēdā p̄tūaciā vlt cōtēptū apposita nō ē loc⁹ regle cū
tūc nō idēz s. diuersuz sit quod petit ibi vide plen⁹ vbi remisi.

C. Huius littere. **B.** vnica. regula restat.

D. na fides vt. s.

D. na fides tantundē possidenti parat quantum veri-
tas quotiens lex impedimento non est.

ertū lxxviii. et vltima dicit **By.** quod sic fa-

ceret s. verba legis et s. sniam. Item
s. sniaz tñ non fuat s. verbis sūt paria. ff. de v. sig.
nomis. s. vbi. ita cōrio facerē s. verba et sniaz et facerē s. sniam
tñ paria s. putat alle. legel q̄s alle. h glo. si dicit hāc mētem
hui⁹ regule. **P.**ria glo. ponit exemplū et pro mā remittit.
C. In. j. glo. ibi si cū essem. si mulier cū de fideiuberet p̄stitit
i t̄ncipalē d̄bitricē i fraudē p̄petit velleyanū. et ibi fra⁹. sit
fraus legi cū sit quod fieri noluit aut vetuit. **C.** In gl. i. ibi q̄to
dy. h. p̄sequēs illos q̄tuor modos fraudis ibi notatos dicē
alios quos ibi scripsi sat s. d̄bitricēs ad illos. tractat et h de
eo quod ibi scripsi an licet offendere verba et non mentem.

Ec regula fac ad q̄stiones disputatā

hic per do. **S.**uil. de petra
lata de monacho qui bene desert habitū mona-
chalē sed cooptū habitū clericali quod sit apo-
stata quod vi hodie approbatū per cle. de vi. et ho. cle. qm̄ i p̄n.
et v. at religiosi vbi d. h. **P.**ropter quod abbeuaf quod h addā
quod allegationibus p̄rijs rñdebo et noua iura p̄iūgā. ad quōz
primo allegabat quod si eēt apostata quod d. hociura tractantia
loquunt de bis q̄ relicto hitu et ordine ad seculū redeūt de
apof. c. i. et. c. tue. et. l. di. c. vl. s. iste si dimisit habitū ergo et.
C. Ad hoc respōdetur in si. **I.**te q̄z monitio nō p̄cessit ar.
de sen. excō. in audientia et. c. contingit. iste nō est casus quo
requiritur mōitio vt patet. s. eo. li. ne cle. vel mo. c. ij. et vide-
tur sufficere veritas habitus in effectu de cōsue. quanto i si.
et opinio debet cedere veritati de re iudi. cū iter vos. **F.**acit
C. plus valere quod agitur per totū. item vestis clericali tan-
quā superflua non debet vitari. ff. de ver. ob. que extrinsecus
de reg. iur. non solent. nec vtile per inutile vitatur. xij. q. ij. si
quof. **C.** Respōde ad p̄dicta quod vitas mōachatus non tol-
litur per opinionem putantium eum clericū nec per vestem
superflua vel inutilem sed stante monachatu ex culpa liga-
tur. Et iste mōachatus habit⁹ religioso adheret. ergo sit reli-
giosus. ff. de rei ven. que religiosi. vt sic magis dignum at-
trabat ad se minus dignū de conse. eccle. vel al. quod in du-
biso in commiscibilibus et his que inseparabiliter adherent
et sine vitio procedunt p̄dicta. hic secus per omnia. et facit
de vi. et ho. cle. cum decore. puto quod p̄cedentē. c. i. deus qui
voluit allegare sed istud de pape licētia. Item iste nō muta-
uit animū ergo nec habitū dimisisse videtur ar. ij. q. ij. p̄ua-
ricator. Item deus carnē nostraz veluti quoddā velamen
induit. xxij. q. ij. vtilem et nihilominus vera deitas in suo sta-
tu permāsit. adde et vera humanitas de here. cum. xps i cāu
qui sequitur cedit natura miraculo d. cele. mis. cū marthe. s.
q̄siuisi. sic et in sacramento altaris est verum corpus l3 sub
spē panis et vini. de cōse. di. ij. veruz et in dubio p̄sumit i me-
liorem partem de reg. iur. est ote sed hic i facto nil dubium.
C. Eōtra quod apostata videat quod iste cū boue et asino vult
arare quod hodie non licet. s. de apof. quidam. Item quod iste
in habitu suo religionem nō ostendit vnde fingit habitum di-
misisse. de sen. excō. cōtingit. ij. et per exteriorē habitū p̄-
sumim⁹ eius mentē mutatam de p̄sū. ex studio. **I.**te si habit⁹
iste est

iste est exteri^o clericalis presumim^o eum interius clericalem
xxij. q. v. humane aures. Item deferēs vestes clericales de
bet clericus iudicari de sen. excō. si iudex eod. lib. v. sic. iustū
est. et sic non religiosus. xxvij. dis. q. interrogasti.

Ctem cū ipse recipiat habitū quem nō potest habere cū
pino piori habitui renūciat ipso facto arg. de pben. de mul
ta. Item modicū fermenti totā massam corrūpit. ix. di. si ad
sacras. **S**ol. cum iste religiosus iustā causā transforma
tionis sui habitus nō alleget indubitanter dico ipm eē apo
statam et qz tali habitu nō vteret in claustrō vt in extrauag.
ne cler. vel mona. grauis. quam hodie nō habem^o licet ipm
mens habeat in parte. §. eod. lib. ne cleri. vel mo. c. ij. et quia
deferri d3 desup de vi. et hone. cle. clerici et qz publice d3 ab
alijs distingui de iude. in nōnullis. et qz nō dicit portare nō
portando vt d3 de reg. iur. qui ex timore.

Contra eum. l. vij. leges largissime ponit
sic in eodem. p̄ctu facienda fa
cit. §. de consue. cum dilectus. **P**rima glo. dicit

vnde sit sumpta ponit exemplū et ad alterum remittit. scōo
succesive signat et soluit. vij. p̄ria. etio distinguit p̄ncipalr
v. mēbra sextum et septū addit in fi. **C** In. j. glo. ibi in cōtra
benda venditiōe sequit̄ ambigū pactum cōtra venditorē
interpretādū est. ambigua aut̄ intētiō ita recipiēda est vt res
salua sit actori et ibi. si qz intētiōne vide. §. e. cū sunt in p̄nci.
vl. glo. et ibi ambiguis. ij. sequit̄ oratōibus maxime snia spe
ctanda est eius qz eas protulisset. et ibi qdaz loquit̄ de illo qz
instituit aliqū herede si reliqas suas in mare p̄iciat et ibi t̄
cia falcidia inducitur cōtra volūratem testatoris. et ibi si is
qui nauem non sufficit sentētia vbi edictū volūratem requi
rit. et ibi nō aliter seq̄ a significatione verborū recedi si opoz
ter qz cuz manifestū est aliud sensisse testatorē. et ibi legato
vt homine legato debet nō optim^o nec pessimus. et ibi si do
mus. si testator legauit domū nec appet de qua senserit he
res ex domib^o quas habebat qz voluerit dabit legatario si
nullam domū habebat derisoriūz est legatū. et ibi qui duos.
habens duos seruos legat vnū ex his nec apparet quem le
gataris eligit. et ibi si generaliter sequit̄ seru^o vel alia res
legetur electio legatarij est nisi aliud testator dixerit. et ibi
duo sunt hanc et. l. nominatū que sequit̄ vide de offic. deleg.
quādo abbas in glo. penul. circa mediū etiam ibi cū ex plu
ribus vide de offic. ord. si sacerdos in glo. penul. et ibi volun
tas defuncti sequit̄ questio in estimatiōe iudicis est. et ibi. l.
vlt. in fi. generaliter petens omne ius suum in iudiciū dedu
ci. et ibi. §. j. iudicium reddit in inuitum. et ibi illud. §. penul.
locus est tributorie etiam cum dominus negat deberi alias
expediret domio negare et ibi. §. dam^o alias est verfi. sub. §.
ij. qui p̄misit ephesi aut capue si eius esset electio vbi pete
retur nō iret ad eum locū vt nec peti posset. et ibi. §. nihil se
quitur interest an quis taceat an obscure respōdeat. et ibi in
ambiguo sequit̄ sermōe non vtrūqz dicim^o sed illud dūta
rat qz volum^o. et ibi in venditiōib^o. in veditiōib^o attendi
tur p̄sensu vnde si in venditiōe diffentiāt in precio vel in re
imperfecta est emptio. et ibi. l. ij. in p̄nc. error litigantiū non
prorogat qz ibi deficit cōsensu. et ibi quotiēs. ij. sequitur in
stipulationib^o ambigua est oratio. comodissimū est id acci
pi quo res de qua agitur in tuto sit. et ibi eum qui id stipula
tur sequit̄ mibi et titio. x. dare spondes verisimile ē sup vna
x. cōiter mibi et titio stipulari. et ibi obscuris. vide i regla in
spicim^o statiz allegata et ibi quicqd scōm p̄missōre nterpre
tamus qz licitum fuit stipulatori verba late cōcipere. et ibi si
quis alias qui ex plurib^o fundis. si stipulatus suz vnū fundū
ex plurib^o qbus idem nomen erat electio est p̄missōris. et ibi
ab excoctore appellatio ab illo qui male interpretatur snia.
C In glo. j. ibi veterib^o p̄ quam. l. et ff. de ser. vr. p̄re. si ar
bores. §. hec lex et de p̄he. emp. cū in. l. et. l. labeo ponit **D**y.
in eo qui vēdēs et tradēs domū dicit stillicidia vti nūc sunt
ita sint. videf dicere qz domui vendite debeaf a vicinijs ser
uitus stillicidiorū nō eō qz domus vendita debeat seruitutē
vicinijs et ibi fuisse ab emptore §. ff. loca. ea. l. vbi sit interp̄e

rio p̄ locatore qui ea verba ptulit. **S**ol. ibi fauore locatozis
tantū pactū appositū erat et ideo §. cum nō sit interpretatio
ne offenda^t regula. §. e. qd ob gratiā. **E**t ibi aut in sentētijs
aut in stipulatiōe p̄tozia et tunc p̄tozis erit interpretatio. ff. de
p̄to. stip. l. j. §. fi. et. l. in p̄tozis. **D**y. et ibi minimū. et hoc si
ambiguitas ē in volūrate relinque^t si in adimēte subdisti
guit **D**y. put no. ff. de re. du. si fuerit in gl. asipe. aut est icer
titudo p̄sonaz et rerū aut rerum tm̄ aut p̄sonaz tm̄ et ibi p̄
ferēte sit actor vel reus fm̄ **D**y. qui allegat qd no. in. l. si qz
itentiōe et ibi vt ibi no. et eo. ti. p̄ tuas et in p̄re. dec. in p̄nia in
iii. glo. et ibi cū cessante et pleni^o ibi scripti et in fi. et. §. de offi.
oz. ordinarij. §. si vō et ff. cod. ti. l. nerati^o et vide qz dixi post
Inno. et **H**osti. et **L**ōpos. de rescrip. cām sup glo. pe.

b **E**c regula facit ad solutionē qōnis
p̄ me disputate quā feci

i vno mēbro distinctiōis vt i fi. patebit. **E**t erat
qō an epus ad quē erat deuolutū ius eligendi abbatem in
monasterio sancti Stephani teneret eligere de gremio sc̄i
Proculi cū monachi sancti Stephani tenerent ad id et est
s̄ilis qō de qua dixi. §. e. li. de iurepa. c. j. sup verbo semestre.
Et primo ad affirmatiuā allegant. vij. sc̄do. iij. ad nega
tiuam. tertio de qōne excludunt duo casus indubij et datur
sol. tria mēbra distinguēs. **Q**uod ergo de gremio sancti
Proculi eligere teneret inducebat regula hui^o titu. is qui
in ius cum cōcord. p̄ quas dilatarī pōt allegatio. **S**c̄do
facit de elect. ne p̄ defectu vbi in casu deuolutiōis p̄pter ne
gligentiā dī qz ipsa eligēdi potestas ad supiorē deuoluitur
illud relatiuū ipsa h3 denotare qz illam potestātē et nō aliā
recipit ep̄s quā hēbant monachi tenebif ergo ad id ad qd
illi tenebant facit de elect. cum in veteri. ne vna via p̄hibitu
per alias concedat cōtra id de p̄cur. tue et. §. eo. cū quid vna.
Tertio res de vno ad alium transit cū onere suo. xvj. q.
j. si quis laicus de deci. p̄stozalis et. c. cum nō sit. ff. de p̄ben.
emp. alienatio de pactis inter debitorē. istud aut̄ erat onus
queri et c. **Q**uarto inspici^o loci consuetudinē d̄ quo
querit de testi. rainutus ad fi. et hoc etiā si ad alium iudices
appellatio vel aliter diffinitio deuoluaf vt ibi ergo p̄suetu
dinez monasterij seruabit ep̄s ad quē est deuoluta p̄uisio.
Quinto bene facit. C. de impu. et al. sub. l. hūanitati vbi
in exemplari substitutiōe que sit filio vel nepoti furioso per
patrem vel auū illos necesse est substitui quos ille institue
rat vel qui ad eius successiōne veniret. **S**exto facit. ff. de
sol. l. j. vbi debitorē ex plurib^o causis simpliciter soluēte cre
ditor in quem deuoluit ius imputādi ex quo soluēs non ex
pressit in illam causāz d3 imputare in quā soluēs factur^o cēt
sic ergo hic faciat ep̄s qd illi facturi fuerant. **S**eptimo
p̄ hac parte facit qd post **H**ostiē. scripsi in decr. ne p̄ defe
ctu sup vlti. glo. et clarius qd scripsi eod. ti. publicato in vlt.
qōne vbi p̄. l. ff. de iure fil. nō intelligit si posteriori credito
ri h̄scus succedat eo iure vti quo vsurus erat cui successit dī
xit post **S**incē. **L**ōpost. **P**e. et **A**bb. qz si publicato scruti
nio negligant canonici eligere superior ad quē deuoluit te
nef illū eligere de quo fuerat scrutiniū publicatū. **A**d p̄riū
adducit. C. cōia de le. l. vlti. §. sed et si quis. vbi qui succedit
eligenti nō vti eadem potestate quā habebat eligens vñ si
testator legauit seruū quem titius elegerit si ille nō eligit le
gataris eliget sed nō poterit meliozes eligere vt ille pote
rat sed estimatiōis medie. ergo et hic poterit ep̄s aliud qz
monachi. **S**c̄do videmus qz sepe res nō transit cuz one
re suo vnde non tenet emptor ad pacta per venditorē facto
colono. C. loca. l. emptori. **T**ertio constat qz conari de
bemus qz electio habeat in se qd verbū sonat sed cessat ele
ctio cum libertas admittit eligendi de elec. cū terra et. c. vbi
periculū ad fi. c. eo. lib. **Q**uarto si per negligentiam ep̄s
ad archiepiscopum deuoluaf correctio ipse irrequisito ca
pitulo ipsius ep̄s p̄cedit ad correctionē qd episcopus non
faceret p̄batur hoc. §. eod. lib. de cen. romana. §. notoria qd
colligit ex verbo libere corrigat qd est ibi. sic et ep̄s hic p̄
termittet qd negligenter p̄mittere nō poterant.

Sed ipse Bull. eod. §. vñ. quid si advocat^o ponit ad litte-
ram que. s. scripsi post Bar. Ad primū dictum de ipsa
cā inducit no. de iur. breui in glo. ij. et vide qd de vasallo
no. de feu. §. ij. vñ. xij. et vñ. seq. Jo. Bos. Innoc. et Hosti.
dicunt qd sine pena iuuat primā cōtra scōm de iur. tua.
et c. veniens. et c. intellecto. et c. eam te dicit tñ ibi Hostien.
de bñficiato duarum ecclesiarū quib^o equaliter tenet qd sibi
consulit nec assumat ptes aduocati sed mediatoris.

Ad scōm qōnem allegat p et cōtra ponit solut. et dicit
qd concordat. ponit alia opinio distinguens circa quam dōf
remissio et subdit instructio. Inducit ad partē qd tenetur
qz p appellationē extinguit pñciatū. ff. ad turpil. l. j. in fi.
ergo nō est cā finita. Nec videt dānatus qui appellauit. ff. d.
penis. l. ij. §. fi. et cā appellationis eadem cum pñciatū. ij. q. vj. si
quis in quacūqz et §. post scōm. C. de pcurato. ita demum.
Item cū pendente appellatione nihil sit inouandū. ii. q. vi.
appellatiōe. ff. nil inno. l. i. ergo inuitus cogit cōsumare litē
quā inceptit. C. de iudi. pperandū. §. pe. cum nil dicat actus
cum supelst aliquid ad agendū. C. de his qui. vt indig. l. pe.
in fi. itez pcurator datus ad cām principalē datus etiam vñ
ad cām appellatiōis. C. de pcur. inuit^o. ff. de pcur. qui pprio
§. item querit. In primū allegat qd alia est cā appellati
onis a pñcipali. ii. q. vi. si epus. vii. q. iiii. osius ergo et c. Ites
sepe ad aliam puincia vel dioc. mittit cā appellatiōis de re
script. nōnulli et. ii. q. vi. §. illo et scōm id aduocat^o cogeret
in alia puincia defendere cām qd est falsus. ff. de pcura. sed
de. §. nō solum vbi de hoc. Item lz pcurator datus ad cām
appellare teneat tamen psequi nō tenetur de pcuratore nō
iniuste in fine. C. de pcurato. inuitus ergo nec aduocat^o. fa-
cit ad hanc partem. ff. de euic. herēnius et per hoc euitat infi-
nitas de quo no. s. eod. lib. de rescript. cum in multis in pñ.
Sol. Bald. omnes tenere aduocatū nō teneri per scōm
iura et dicit pileum ita tenuisse questiōe. xxvj. Et qd dicitur
eandē esse causā exponit id est idem negociū tamen est ali-
ud iudiciū cum alij sint iudices et sic respondet Joā. ij. q.
v. §. post scōm accur. tenet idem. C. de suffragio. l. j. in vlti.
glo. idē no. s. eod. li. de testi. roma. no. in glo. ij. Guil. in spec.
de sala. §. sequit. ver. sed. nūqd aduocatus dicit hoc verū in
distinguit. sed si ante sniaz appellat vel in integrū resti. peti-
tur putat qd teneat si in eo loco cā tractet vñ satis prope. Et
de hoc vide quod dixi eo. §. ver. qd si cā. Et circa hoc vide
as quod plene scripsi post Innoc. et Hostien. de pcur. nō in-
iuste in vi. glo. vbi de pcuratore satis dixi quē in hoc equipa-
ro aduocato. facit. s. eod. lib. de testib. romana. iij. q. vij. c. j.
et v. q. iij. c. vlt. ff. de testib. l. fina. hoc scias qd omni casu quo
aduocatus vel alius pcurator perget ad locum alium pro-
pter cām habebit expensas a cliētulo. facit qd dicitur de le-
gato et de teste. s. eod. lib. de rescript. staturum. §. insuper et §.
penul. non enim cogūtur suis militare stipendijs. xxvij. q.
j. iam nūc in fine de rescript. cuz ex officij. et aduocati militat
C. de aduo. diuer. iudi. l. aduocati in fine. Joan. an. In que-
stione medici que ppter similitudinē huic incidit remittit.
Primo alleg. contra medicū scōm p medico tertio po-
nitur triplex sol. quarum qualibet diuersimode distinguit.
Primo dicit repetenda illa argemēta pxime questiō-
nis que huic conueniūt qd autem medicus teneatur probat
qz non videtur egritudo diuertisse que statim redit de pe.
di. j. diuortium. ff. de diuorti. diuortium. ff. de in rem verso. si
p patre. §. versus. et ad medicum spectat centies infirmū cu-
rare de pe. di. ij. ad hunc instant. Est enim totus homo sa-
nandus ea. di. sunt plures et de hap. maiores versic. sed ad-
huc. nec videtur sanitatem adeptus qui illā retinere potuit
ff. eod. ritu. non videtur. ij. et de acquiren. possessio. nō vide-
tur. Et verba cum effectu sunt intelligenda de penitē. di. j.
§. bec autem verba de cleric. non residen. relatum. et nil vi-
detur actum et c. de renūciatio. c. j. C. de his qui veni. eta. im-
petra. l. penul. in fin. Item egritudo surrogata pme eadem
cum illa videtur. vij. q. j. deniqz. ff. de iudi. pponatur. xvj.
disting. habeo de voto magne versic. cum ergo.

In contrariū actio extincta non reuiuiscit. ff. de solutio.

qui res. §. areā. xxij. q. iij. si illic et recte gestum ex euetu re-
suscitari non debet. C. de administrati. tuto. sancimus et ca-
sus fortuiti preuideri nō possunt de homi. Joannes cuz cō-
cordan. et euitari debet infinitas vt dixi in pxima questiōne
nec videt inter eos de futura egritudine cogitatum sed de
illa que tunc apparebat. ff. de contrahend. emptō. rutilia. ff.
de pact. tres fratres. s. de iur. iuran. c. penul. Solutio scōm
Barto. si recidiuauit infirmus ex sua culpa medicus non te-
netur hoc eod. titul. damnum cum concord. alias tenetur p
prima iura. Pileus questiōne sua. xij. distinguit an ex pñus
an ex nouis humoribus recidiuasset plus sibi placet distin-
ctio an illicito an longe post recidiuauit vt in pximo casu te-
neatur. scōm vero non allegat. ff. de in integ. restitutio. l. di-
uus. et de verbo. obligatio. si ita quis. §. sepa facit quod no.
s. eod. li. de elect. cōmissa. §. pmo in pxima glo. questiōne Ibi
lei formata fuit in podagrigo. In tertia questiōne indu-
cuntur septem p aduocato. secūdo contra ipsum alia septē
scilicet quiqz regule successiue verbi significatio et vnum in-
solubile. tertio facit quatuor pximo solutionez ponit cui sex
doctores concordant. scōm ponit alias duas: et tertiā Jacobi
qui distinguit. tertio distinctionē improbat et rōnibus eius
rñdet. quarto primā approbat et duabus rōnibus roborat.
Primo igitur allegat Bart. pro aduocato qd habere
debet centum cum per eum non steterit quo minus causam
fuerit psecutus hoc per. l. que expresse de aduocato loqui-
tur. ff. locat. qui operas et eod. titul. si addes. §. vlti. et c. de
conditio. ob causam. l. vlti. nil ergo imputari potest aduo-
cato qui nō fuit in culpa. lxxij. distin. ephesijs. xlvij. di. quod
ad nos. xxij. questiōne. v. de occidendis. facit hoc eod. titul.
imputari cum concord. sufficit etiā per aduocatum fuisse ne-
gocium vtiliter ceptum licet nō habuerit effectū. ff. de neg.
gestis. sed an vltro. C. de pigno. acti. si necessarias in fine p
mi respon. ff. de mino. verum. §. si locupletari. Item si is cui ad-
uocatus vel assessor locauit operas suas vñqz ad annum mo-
ritur habebit aduocatus totius temporis salarium. ff. de of-
fic. assessor. l. diem functo. idem si moritur aduocatus. C. de
aduoca. diuer. iudi. post duos. Item inducitur regula cum
stat. s. eod. titul. cum concord. et forsan timore aduocati in-
ductus est aduersarius ad transigendū habeat ergo stipen-
dium qui p tempore prestetit auxilium. xij. q. ij. caritatem in-
ducit etiā qd res inter alios et c. s. de re iudica. c. penul. al-
legat Bama. qd non obtinere est contrariā sententiā repoz-
tare. C. de his qui. vt in. l. j. de fals. l. qui falsas. quam iste nō
reportauit ergo et c. In contrariū inducit qd non extitit con-
ditio et sic obstat hec regula cum concord. facit. s. de condit.
appo. de illis. C. de conditio. inser. legatum. ff. de conditio. et
de. l. municipibus. Item contra eum inducitur regula in ge-
nerali hoc eod. ti. cum concord. non enim est verisimile istū
pmisisse qd transigere non posset vel qd centum daret transi-
gendo ergo in generali obligatiōe ista non venient nec im-
ponere quis sibi potest legem nō transigēdi. ff. de pac. l. pe.
Inducitur etiā regula locupletari hoc eod. titu. vult
enim ipse aduocatus locupletari cum damno clientuli et si-
ne labore lucrum consequi contra id. xij. q. j. §. quia ergo.
Item cum litis euentus sit dubi^o. ff. de pecu. qd debetur et in
dubijs vel obscuris sequimur minimū eod. titu. in obscuris
repelletur iste petens maxime cum sibi clientulus pviderit
qui poterat condēnari. ff. de neg. gest. diuortio circa medi-
um. Item quotiens sine captione quid fieri nō potest eligē-
dum est qd minimū habet iniquitatis. ff. eod. titul. quotiens
nihil. hoc autem est tale ergo preellegendum Bama. allega-
bat qd vincere nihil aliud est qd sibi aduersariū condemna-
ri. iij. q. iij. quod fieri hic autem aduersarius condēnatus nō
est ergo non vicit quare huic aduocato scōm Guil. fieri vi-
detur insolubile tale qz non potest agere ex clausula si obti-
neat quia non obtinuit et nō obtinens succubuisse videt ar.
ff. de inoffic. testa. papinianus. §. meminisse. nec quia succu-
buit quia hoc non apparet. Casus ergo nō expressus habe-
atur p omisso. s. eod. lib. de rescript. susceptum cum cōcor.
aliud pulchrum insolubile ibi scripsi.

Tertio sic. constat qd omnis delinquens hz iudicet. ad Ro. xiiij. de cens. c. ij. que si alius iudicat facit iniuria pmo pprio iudici siue ille sit deus vt in occult. ij. q. j. nomen. siue papa vt in exemptis z appellatib. xvj. q. j. fratre. ff. de appella. de poze z patriarcha archieps vel eps. xi. q. ij. c. j. iij. z. xi. q. j. puenit vel inferior de appel. dilect. de vb. signi. ex parte. i. sed constat qd epus est subditus metropolitani z metropoli. iudicando seipsuz z patriarche vel pape iudicando metropoli. Constitutio ergo generaliter formata sic intelligatur qd no includat hunc casum illicituz de vb. signi. ex pte. ij. de iureiur. c. j. s. eo. lib. p. cipue qz statuta sunt stricti iuris pbatur de iureiur. in nfa z dixi de hoc pleni sup regula p possessore eo. tit. ita qd no includit etiā id qd ppria verbi significatio posset includere ex quo no est verisimile statuentem id intellexisse vt ibi. sed hic no est verisimile statuentem se vel superiore ligare voluisse ergo zc. hoc eo. titu. in generali cu p cord. z leges coes singlares z puatas iterptamur scdm intentione edentiu. xi. q. j. s. ex his de verb. signi. ex pte. z. c. dilecto. C. d. legi. l. j. z fi. **Q**uarto sic. fauorabilior est absolutio qz condēnatio siue tractet de faciēda siue de iam facta ad primū. xvi. q. vij. alligant. de pba. ex l. i. ff. s. d. acti. z obli. arrianus. ad scdm de re. iur. c. ff. eo. ti. inter pares vel saltē inter hec duo sit paritas. de pe. disti. j. verbum. Sed constat qd epus se vel superiore non posset absolue re vt p alleg. c. qd autē. de pe. ergo nec ligare vnde notauit Vincē. eod. ti. cum ex eo. z Guil. in spec. eo. ti. ad fi. Archi. c. si hoc eo. ti. z eo. lib. qd dano indulgentiā vel remissione illa vti no potest z tñ illa hz vim z ppetuitate statuti vt not. de offic. le. c. vlti. fortificat hoc qz legatus de latere absolutio no subditos quos tñ ligare no posset de offic. delega. c. pe. **Q**uinto sic. regularit qd no possum expsse nec tacite d pben. dilecto. z qd no possum spāliter nec gnāliter de dec. tua. j. sed si epus spāliter z expresse statueret de seipso vlti perioze constitutio patēter esset iniqua per pus allegata z sic no valeret. iij. di. erit aut. z dicenda esset destitutio d re. eccle. no alie. c. fi. qz patēs error faceret illā nullā. ij. q. vj. s. diffinitua post pn. de re iudi. cum iter. C. qñ puo. no est necesse. l. ij. **U**ltimo spāliter p epō inducitur qd psona loquens zc. de iureiur. petitio cum cōcor. **A**d hanc partē sunt opinionones. Laurent. eni de archiepo t3 qd no liget qz ē ordinarius puincie. ix. q. ij. c. ij. z bec rō pcludit idem z fortius in epō. Ber. puincialis t3 hanc partē de archiepo per dec. graue de pben. de sen. excō. a nobis in auten. de defen. ciui. s. no habente. Hosti. etiā in sum. de sen. excō. s. quis va leat excōicari post pnc. dicti certo certū hoc tenendū qd superiore no ligat sicut nec pferentē. **E**rgo soluēdo dico qd eoz dictū placet iurib. z rōnibus antedicti. sed Dama. qōnez de episcopo no soluit s3 disputatiōi reliquit. quid dixerit **D**tauātus dicam in fi. qz vō hui. dispositionis potit simuz est illa soluere p que contraria fulcitur opinio vt illā primo videam. est sciēdū qd de archiepo Hug. tenuit p rium vt no. iij. q. vj. c. j. allegat qd incidit in factū dānatum. xxiiij. q. j. c. ij. z. iij. ad que iura respondeo q loquunt de facto dānato per ius cōe. scilicet de heresi. z sic no pbant non subditū ligari facto dānato p singulare statutum z illud t3 ibi Bar. brix. per. l. iij. ff. de offic. p. res. que lex dicit qd ptes puinciaz suā purgare d3 malis hōibus nec distinguit vnde sint. sed. l. 13. excludat distinctionē loci idētitatis vel pside tie de qbus loquimur. Hug. videt etiā velle de epō per id qd no. de successore. l. xiiij. d. adrianus. ij. vbi t3 qz 13 cañ. episcopi no liget successorē: ligat tamen qz se inuoluit in factū dānatuz per iura pus allegata qbus iā est responsuz. archi. in dec. ij. de cōsti. s. eo. lib. t3 idem de viroqz. l. de epō z archiepo. cum eni auctoritate pape vel canonis episcopus faciat statutum ergo ligat auctoritate pape dicens qd efficaciter facit. xi. q. iij. nemo cōdēnat qd. c. si sic simplr recipiat vt inducit triplex insurget absurdū. primū qd euz ē auctoritate pape vel canonis epus feret suam z no per modū statuti ergo ē per illā ligabil. qd ipse z oēs negant. scdm qz illa

ratio cōcludit papā ligare suo canone quasi liget a christo. cuius auctoritate facit canones vt in p dicit. c. nemo. z hoc est falsum vt no. xciiij. di. si inimicus de sen. excō. nulli. tertiu qz ex eo sequeret oēm platum ē non subditos ligare posse cum oēs sint subditi Christo z pape cui auctoritate ligat. ponderet ergo tex. illius capli qui sic iacet. nemo cōdēnat vincula ecclesiastica p supponit ergo que vinculatū qd si pōt quis nisi subditū vt pbatur est: sequit no eni homo est qui ligat sed Christus q hanc p rāte z dedit. fateor ergo qd subditus a prelato vinculat. dicit a Christo vinculatuz qui clauuz p rāte z illi dedit. Math. xvi. Jo. vlt. virtutē ergo vinculi ex primit z z fortificat ille canon sed p rātem vinculatū no ampliat z sic p3 qd no sic efficacit facit vt dicebat imo nil fac ad casuz. **P**etrus de bel. etiā sequit hōz opinionē tenens de epō qd liget vt no. C. d. sa. san. eccle. aute. qbuscūqz. z ibi Ly. ponit ei rōnem qz statuendo gerit personā publicā de linquēdo p riatā z bec rō pcludit idem in archiepo alleg. ff. de adm. tu. cū hereditas. ff. de pac. cū in eo eēt: illa iura pbant qd in gnālī sermone psona loquēs includit vnde si tutor cū pu. no expediret adire cū creditorib. hēditariis p m fecit decreta quora si ipse est ē creditor illa quota d3 ē cōtentus. **A**d leges pmo rñdendo in pmo p rō ad rōnez dico qd tollit p. s. tempestiuū allegatū in pn. pstat eni qd cōsul vel p rōz institut. heres vt restituat in adeundo gerit psonam puatā z tñ a seipso vel alio cōsule vel p rōre no cogitur qz tñ in cogēdo gerunt personā publicā eodē mō tollit p p d. l. iij. z. iij. ff. de arbi. **I**tem tollit bec rō qz pcludit etiā pncipē ligari lege sua quā pstituit vt pncipz z delinqt vt puat. argumēta ergo de tanqz iproprietate habent q excusanda est no sequenda z dicam. cum. l. si plures. ff. de pact. qd difficile est que gerere vices duoz z hoc maxime in casu nostro quo ipossibile est statutu heri p dignitate sepo sitam a psona. **I**tem ipse idē Petrus in. l. cū ipse. C. de pben. emp. no audet asserere qd possit se absolue re tñ illa rō vrget in absolue do sicut in ligādo. fateamur ergo qd cū statutū episcopi totuz pendeat a p rāte episcopi ita qd illud tolle re pōt. xi. q. j. certe z hoc nullus negat l3 alias dicat ius facere tñ est ius episcopi vt ex denominatione p3. ergo nec ipsuz nec superiore ipfius ligare poterit coram quo etiā sine ipf. ius su non posset bñdicere. xxi. di. deniqz. **S**olutis rōnibus z iurib. inductis per eos qui tenebāt opinionē p riaz inducam alias rōnes z iura qd illa opinio fulciri videt illis singularit rñdebo. z inducebat dama. illud qd quisqz iuris zc. ff. quod quisqz iur. l. i. de mu. pe. c. ii. de constit. cum omnes quod locuz habet in statuto vt ibi in pnc. d. l. z in snia vt in fine. d. l. Sed no recte dicere vt eodē iure si non incidere in suam sicut subditi. ergo zc. in Dama. **A**d h rñdeo iura ista no pbant qd ipso scō vlt ipso iure liget sua lege vel iure qd alijs dixit sed loquunt de pena per iudicēz inferenda. iuste ergo arbitrat archieps episcopus puniē dum illa pena p ludo qua sua lege putat puniri subditos z sic ad tempus puabit illuz cōmunionē hominū z sacramētoz quod facit ex cōmunicatio. z facit qd dicam. f. eod. in pen. nis Joan. and. **P**er eundū modū respondeo ad. l. s. al leg. per Petr. no enim ipso facto pactum tutoris cum creditoribus factum diminuit creditum tutoris. sed puidebit ministerio iudicis vt ea parte sit contētus nos autēz in questione loquimur de vinculo iuris sine ministerio iudicis. **S**ecō sic. constat episcopus posse facere statutum. iij. q. iij. nullus de con. dist. iii. c. i. de maio. z obediē. si quis venerit de loca. c. ii. de sent. excom. a nobis cod. titu. c. ii. s. eo. li. Sicut autem ius gnāle ligat totum: sic istud particulare ligat partem qz qd iuris in toto qd ad totū zc. ix. q. iij. cū simus de offic. delega. pastoralis. s. i. ff. de rei vendica. que de tota. cum ergo in suo territorio factum istud sit damnatum ergo zc. xxiiij. q. i. c. i. **A**d conclusionem responsum est. s. p. us dicta fateor quo ad subditos z ligabiles. **T**ertio sic. quandoqz ligat quis maiorem ad Gala. i. xxiiij. q. i. s. sed qui. xxi. q. iij. si is. solue vt ibi. z. xl. disti. si papa ibi soluitur. Itēz parē. xii. q. ii. non liceat pape ibi solui

C Specialiter p ludente cum epo inducitur ff. ad. l. iulia. de ambi. l. vni vbi si phibitū. l. dari detur cōditōri legis cessat pena. Ad p̄rium allegatur q̄ rōne impossibilis separatiōis vtile vitiat per inutile vt p̄batur de re iudi. ad p̄bandū. de offic. deleg. cum sup. ff. de aqua quoti. z est. l. i. §. Item que ritur z de hoc infra. c. vtile eo. lib. Item delictū vnius socio ruz nocet alteri vnde si duo erant correi stipulādi z debitor vni sub pena p̄misit sistere z p̄ alterum socioz stetit quo mi nus sisteret etiā aduersus alterū danda est exceptio. ff. si q̄ cau. si duo z facit. ff. de arbi. si duo. z sepe videm⁹ q̄ duobus coniuctis quoz alterū p̄dest alterū nocet inspici⁹ q̄d no. cet. ff. ex qui. cau. in pos. eatur fulcimi⁹. §. quid sit. itē nil impe dit ticiū ligari q̄uis ep̄us z archiep̄s nō ligent. vnde dicit lex q̄ is qui filio seruo vel vxori furtū facientib⁹ opem fert tenet furti q̄uis illi actione furti nō cōueniant. ff. de furtis qui seruo. §. Item placuit z. l. si quis vxori in p̄ncip.

C Ad idem video q̄ pupillus si tutoris auctoritate civili ter nō obligat nisi in q̄stum locupletior factus est. ff. de auc. tu. pupillus z tamen si stipulor a ticio z pupillo vlt a ticio z seruo cōstituēdo ipsos quasi duos reos p̄mittendi solus ticius obligat. ff. de duob⁹ reis si ex duobus. §. i. Item cōstat q̄ vera pena vni nō liberat alterū. ff. ne quis eū qui in ius voca. est. l. penul. in fin. z. l. fina. sicut ergo nō liberaret solu tio ita nec exemptio ex quibus concludit ticiū ligari.

C Solutio per vltimo allegata. dico ticiū ligari nō refe rendo nūc questione de ipso ticio an sit statuto ligabilis q̄d alias tractabit. bene enim in vno actu etiā post factum inse parabili vnus peccat alter nō vnus puni⁹ alter non. xxxij. q. v. p̄posito alias incipit lucretia z. xxxiiij. q. ij. in lectum. po ne exemplū cum plures eligunt indignū quoz aliqui sciūt aliqui ignorant de elec. cum in cūctis. §. clerici eod. titu. scri ptum ad si. pone cum plures cōmittūt actum ex quo debet suspensio iuris: sed alter est episcopus. de elect. si cōp̄omis sarius. §. hui⁹. de sen. excō. q̄ periculosus. §. eod. lib. tñ quo ad ludentē cum episcopo idem intelligo vbi episcopus cō stitutionē nō tollit vel cōtra illam nō dispensat sed solū lu dit alias secus lz archi. no. de elect. licet canō. §. eo. lib. epi scopum p̄tra suam constitutionē dispensare nō posse cuius p̄rium seruat vniuersus. z minime sunt mutanda z. ff. de le. gib. minime. **C** Ad contraria responde⁹ primo ad decr. lz q̄ ibi p̄uilegiū facit celebrationē licitam. sed hic exemptō episcopi vel archiepiscopi a statuto nō tollit quin ludus sit illicitus vt in p̄xima questione. p̄uilegiū ergo actum licitū cōmunicat familie sed imunitas agentis actus illicitū nō de betur in decre. quod in te. vtriq̄s decentiū simul hozas com petebat illas dicere. Sic respondet etiam ad scōm quia so cietas p̄ioris licita. Et ad quartū z ad quintū quia in illis nullum delictum. Ad tertium dico illud p̄cedere q̄ illoruz socioz est eadem defensionis causa quod nō est hic q̄ epi scopus z archiepiscopus idē tate z superioritate se tuētur vt dictum est in p̄ma questione que defensio cessat in ticio. Sextum tamen facit ad hanc partē probat enim q̄ socius in delicto demeret procedit ergo argumentū si concluder et q̄ socius imerito mereat. Ad primū legabile respōdet q̄ ibi nullū dictum. Ad. l. si is qui duos patet ibi responsio in fine q̄ idem si soli socio capaci fuisset relictū. Ad tertiu⁹ de. §. si duo r̄fide⁹ q̄ diuerse sunt lecture ibi no. z tñ scōm in ductam id p̄cedit q̄ nō pōt quis esse partim liber z p̄ti ser uus. Ad quartū responde⁹ q̄ hec pena sepabilis est vt vlti mo dixi ad euitandū q̄ in fratre vterino nullum delictuz: z lex presumit legitimantē id voluisse. Ad. l. vnicam de ambi tu dic q̄ lex illa punit ambitū. i. abitionē z cupiditatē q̄rēt admiſtrationē z pecuniā dātis p̄p̄o p̄ que elicit exprimēs id non habere locuz in vrbe vbi p̄nceps magistratus creat probat ergo hoc solum lex illa q̄ si statutum diceret qui lu serit alibi q̄ in palatio nostro vel cum alio q̄ cum nobis vlt familia nostra z. q̄ ludens in loco exempto vel cum perso na exempta ligatus nō est. **C** Quia breuitatis amator ve reoz q̄ ista disputatio est p̄lix circa scōm z vltimū breuis sime dico q̄ placet opinio Inno. z Hosti. que habet i. dec.

nuper de sen. excō. q̄ p̄ticipiū in crimine habitū etiā cum excōicato ab homine ligat quis snia iuris vt scripsi sup gl. colligif. lz ergo vt p̄rimo dixi fatear episcopū z archiepisco pum nō esse ligatos snia statuti ex participio: tamen q̄d cuz titio faciunt in crimine dānato cum illud sit participiū cri minis z criminosi dico illos ligatos snia iuris. nec obstat q̄ causet snia ista a suo statuto quod patet etiā in excōmu nicatione minori z hoc nullus etiā negat: in dubiū tamē re ducere soleo an p̄ticipiū excōicato in illo p̄mo actu p̄ que excōicationem incurrit ex eo liget maiori de quo scripsi de sen. excō. cōtigit. i. Hosti. vt velle q̄ sic p̄ id q̄d post eū scri psi de loca. c. j. sup. iij. glo. securius tamen procedit hec solu tio si dicamus ludū iteratū ita q̄ cum iam excōicato luserit p̄ p̄e. decret. nuper z eodem titul. si concubine ibi post la tam sententiam.

Tam quis in ius. xiiij. censet habere arguit Dy. per hāc q̄ be

res emphyteota qui ignorans rem emphyteoti cam nō soluit ecclesie vel prelato census nō incidat in penā facit q̄ tēpus nō credit ignorantī. ff. quando appel. sit. l. i. §. dies z. §. si aduersus. ff. de calū. l. annus. §. eod. li. de appel. concertatiōi tenet p̄rium q̄ incidit de rigore. ff. de ver. obli. ad diem z. l. emilius z de nau. fe. l. si. sed p̄pter iustam igno rantiaz restitutio concedit per has regulas z idē no. Guil. in spe. de loca. §. nunc aliqua versic. xxij. z idem in similib⁹ casibus scōm D̄num per p̄e. leges.

C In glo. prima dicit vnde sic sumpta est z ponit exēplū z finis dicit q̄ exēplificat precedentē. Scōo dicit duo scilicet regulam loqui quādo cū successore agitur z de quolibz suc cessore. Tertio soluendo vnum contrariū distinguit.

C In p̄ima glo. ibi qui in alterius sequit locum succedit iustam habet causam ignorantie an id quod peteret debe retur: si de iussore quoz nō minus q̄ heredes iustam igno rantiam possunt allegare hec ita d̄ herede dicta sunt si cum eo agatur non si agat. nam plene qui agit certus esse debet cum sit in potestate eius quando velit experiri. z ante debz rem diligēter explorare z tunc ad agendum p̄cedere. z ibi cum heres ignorantia heredis defuncti vitium nō excludit vnde non vsucapit nec prescribit quod nec ille.

C In glo. prima ibi ad precū Dy. ponit exemplum in eo qui p̄misit bouē certa die z si non daret p̄misit centus. ante diē mortuus est z heres id ignorans sua die non dedit: non cōmittit pena cum effectu cum iustam habeat z. dicit Jo. mo. q̄ mora nō tam cito constituit in successore sicut in de functo alleg. ff. de reb. credi. l. quotte. ibi qui in alterius. z ideo pena tunc cōmittit cum effectu nisi successor fuerit pu pillus. ff. de verb. oblig. si cum filium. §. in hac stipulatōe dy. ibi prescriberet inchoando prescriptionē vt stati dicā. z ibi cum heres dy. in regula possessor eod. ti. in questiōe penul. dicit per regulam p̄bari malā fidem p̄decessoris impedi re prescriptionē. dicit tamen de equitate canonica dicit pos se q̄ si heres a se vult inchoare prescriptionē mala fides de functi nō noceat q̄d in singulari successore inchoare volēte certum est. ff. de ac. pos. l. p̄ponius. §. cū quis. dicit tamen q̄ rigor iuris civilis hoc non patitur q̄ p̄pter malā fidem defuncti malefidei p̄sumptionē in heredē transfudit z pro pter fictionem idē tatis persona habet euz p̄ successore vi tioz z culpe vt in hac. l. ff. de publi. si ego. §. pactus.

C Sed si be leges recipiantur vt distinguit hec glo. cessa bit hec diuersitas. z in fine Dy. querit quare est q̄ stipula tore mortuo sine herede vel tali relicto cui de iure solui non potest pena ipso iure nō cōmittitur. ff. de vsuris. l. pecuniāz fenebris z. l. cum quidā. §. si pupillo. z eō cōmittit mortuo p̄missore lz restitutio concedat vt dictum est. respondet q̄ ideo est q̄ casus contingēs in persona creditoris nō dz ex tendere obligationē debitoris. arg. ff. eod. titu. l. nunq̄ cre scit. z ad. l. aq̄ui. qui concidit. §. vlti. sed contingens in p̄sona debitoris non dz variare obligationis p̄ditionē. ff. de verb. oblig. l. ij. z de p̄eto. stip. l. ij.

.C. de fal. l. j. z. l. eum qui. C. de iniur. si non cōiitij. ff. de seruo
cor. l. doli. in pncipio. pōderatur enī affectus nō effectus. ff.
de sicca. l. diuus. minorē pbat lex. ff. loca. si ignorans apertū.
ff. ad sill. si q̄s in graui. §. si ignoras. vbi inuif q̄ in his que do
lōm regunt ignorantia etiā iuris excusat. fortius ergo igno
rātia facti vt in regula ignorantia. eodē ti. cū cōcor. Itē vt dic
Pileus nō refert an nullo modo voluerit delinquere an nō
taliter. ff. d. fur. l. verū. z. l. qui iniurie. Concluditur ergo hūc
ignorantē nō fuisse dolosum z sic nec adulterū. ar. xxij. q. iij.
§. illicitū vbi enī regrif dolus ipso deficiente nō cōmittit deli
ctū. ff. d. fur. iter eos. §. recte. z. l. falsus. §. q̄ alienū de iniu. Itē
apd. §. si q̄s v̄gines p̄ alle. Pileus q̄ ē d̄ stupro nō teneat
ff. de re. du. l. iij. quā vide in suf. de offi. dele. cum sup. vlti. glo.
Secūdo p̄ casu inducī. xv. q. j. inebriauerūt vbi ignoran
tia in quā tamē incidit loth ppter suam culpā. f. ebrietatis ex
cusat ab incestu ex copula filiarū. facit. l. ff. d. iniur. illud canon.
xv. q. j. vbi hoc no. z. xxxiij. q. ij. in lectū. f. in casu pposito nō
esse adulterius. facit de sen. excō. si vero. ij. z. c. in audientia. z
de. de cōsan. z. affi. c. vlt. in verbo scienter z videt casus. C. de
adul. si in ea vbi cessat adulterij crimen in illa que meretricio
more se exhibuit. Tertio ad vtrūq̄ casus sic arguitur vbi
deest rei essentia vel aliquod essentialē ibi nō pōt dici rē esse.
sz vtroq̄ casu deficit aliquod de esse adulterij ergo dicit ad
ulterium. maior probat. j. q. j. de trabe. z. c. paulianiste. de cō.
di. ij. cum oē de bap. debitū. pbo minorē essentia rei p̄stitit in
materia ppetēti z debita forma mā est mulier maritata vt se
pius dictū est. formā dicimus ppositū z volūtate que sunt
forma virtutum z vitiorū. xlv. di. due sunt. lxxvj. di. non satis
de pe. di. ij. ille rex. vt aut patet ex superioribus in pmo casu
deficit materia adulterij q̄a mulier erat soluta in scdo forma
q̄z nō adulterari sed fornicari volebat ergo neutro casu iudī
cabif vt adulter. hec aut maxime procedat quo ad penaz sta
turi cū statuta maxime penalia sint stricti iuris z nō late sumē
da. ergo ipsozū pena casuz exp̄ssum nō excedat de hoc dixi
sup. regula pro possessore sed in pmo casu non fuit adulterāz
q̄z non intēdebat in secundo illa in veritate non erat alterius
vxoꝝ z sic quo ad penam statuti nullo modo est adulter.
C. So. quantū ad forū p̄niale vel eternū iudicē. pmo casu
iudicatur adulter q̄z adulterari intēdebat de pe. di. j. nungd
z. c. si p̄opterea vbi de hoc. z. xliij. q. v. si quid inuenisti. z om
nia que. §. ponderat intētionē delinquētis. secūdo casu si cūz
ignorātia cōcurrēbat intētio abstinēdi si sciret illā coniu
gatam tūc fornicator censet z sic intelligit glo. illius. c. illud.
si vero cōcurrēbat intētio contraria tunc iudicaf adulter fa
cit. xxxij. q. iij. origo si querat de pena iudiciali sumēdo stri
cte adulteriu pzo violatiōe cōiugalī thori videtur aliquib⁹
istum neutro casu adulteruz. cum sibi pmo casu suffragetur
veritas. in secūdo opinio quozum alterū excusat vel attenuat
in delictis altero reiecto qd̄ delictuz aggrauat q̄si requirent
ad penā illa duo cōiunctim vt pze. l. vulgaris. §. si q̄s es. z fa
cit quod no. xliij. q. v. si quid. z faciunt leges inducere. §. parte
secūda. ver. secūdo inducī in fi. z ver. de secūdo ante fi. z hec
opinio est benigna. Sed ibi fratri yberto nō placuit cū cano
nes acriter persequatur hoc crimen q̄ pmo casu p̄nitiō
fit pena iuris communis vt adulter cū ibi fuerit culpa in ope
dolus in intētionē z communis opinio in qualitate que tria
merito preferūtur volūtati postmodū detecte vt in. c. nuper
cū similibus. vbi vero pena statuti grauior esset nō puniet il
la si veritas appet ante sniam quia ex sui nā restringibili req
ritur q̄ sit vxoꝝ. cuius stricto nomine nō itelligitur putatiua
vt dixi in fi. secunde partis. si tamē post rem iudicatā z nō pri
us veritas appareret nō reuocabitur sententia de re iud. iter
moñ. z patet ex no. de do. inter vi. z vxo. plerūq̄. non obstat
decre. significātibus de pur. vul. quia ibi fuit lata snia per p
bationes reprobatas a iure sic. C. de trāfac. si ex falsis. C. In
secūdo casu quia sicut statutum nō excedit suū casum ita nec
illum p̄terit vt verū sit istum vxoꝝ alterius cognouisse z lz
non in ea specie fuit tamē dolosus in genere. videt ipsum for
te adulterū p̄ dicta i p̄ma parte ver. ij. sic probat hoc. tamē
ipse verum putat si mulierem in habitu matronali repertam

nō aduertēs nec curās qualis esset cognouit libidinīs explē
de causa. tunc enim ex hac intētiōe cōmuni iudicabitur deli
ctum secūdum rei veritatē z mulieris qualitatē. facit. lvi. di.
dominus in bistoria de iuda z thamar. si aut mulierem notaz
hīs sciebat eā reputari solutā z talem esse credebat nō dicit
adulter cū ad id non sufficiat culpa sed requirat dolus per p̄
dicta. §. parte secūda. ver. de secūdo. z versic. se. maxime si in
habitu meretricio erat. z sic loq̄ lex ea que. C. de adul. z dec.
si vero z in audientia de sen. exc. p̄dicta autē intellexit quādo
clericus ad illicitum intēdebat. si aut ad licitum coitū inten
debat quia cū illa cōtraxerat z id poterat quia erat in mino
ribus tantū neutro casu dicit adulter p̄mo nō quia propriā
vxoꝝ cognouit licet ex falsa credulitate peccauerit. vt nota.
xxxiiij. q. j. in fi. summe. secūdo nō cū boua fide p̄traxerit z sic
etiā peccauit. z sic loq̄tur de eo q̄ dux. in ma. c. j. z. c. veniens.
xxxiiij. q. ij. p̄ bellicā. z. c. si v̄go z hoc casu loquant leges. C. d̄
repu. vxoꝝ. ff. de adul. l. penul. excusat enī q̄ sine culpa facit rē
illicitā pp̄ facti ignorantia z sic loq̄tur lex genero. ff. de his q̄
no. infra. per bec sic specificē distincta sint que videbantur cō
traria concordata.

Am quid prohibet. xxxix. est regula
huic sicut aliquo prohibito
omne id phibetur p̄ qd̄ puenit ad illud z hec loq̄
tur de cōsequētia prohibitionis mediorū p̄ que p
uenitur ad extremū. ista vero loquit de consequētia prohibi
tionis extremozū que p̄cedūt ex primo prohibito. Et in hac
silitate pone exemplū. ff. de spon. l. oratio vbi prohibito matri
monio. phibita sunt etiā sponsalia p̄ que puenit ad illud z ibi
concor. de hoc. nō obstat de ri. nup. si q̄s officium. que loq̄tur
in phibitiōe temporali illa vero loquit in perpetua secūdum
By. ex illo. Jo. mo dicebat exempla ponēda p̄ dec. cōstitut⁹.
z. c. ex tenore. §. de p̄ces. p̄ben. z. c. cūz dilecta. z. §. eo. li. z. ti.
detestāda. C. Prima glof. ponit exempla z in fi. regulā con
cor. huic. C. In glo. i. ibi z. c. f. pignus hypotheca emphyteosis
z ibi cui phibitus a pomerio vlt suburbij ciuitatē z a ciuitate
C. In glo. i. ibi nulli. Item traditio que sequitur ex illa vt in
prohibita venditiōe fundi dotalis z ascriptici sine gleba in
quibus traditio non transfert dñium. insti. qui. ali. non licz. in
p̄nci. C. de agri. z. censi. l. quemadmodum. li. xj. idem in re ec
clesie quā etiam vendicare potest prelatus alienans z tradēs
.C. de sac. san. ec. l. iubemus. ad p̄mū nō ob. ff. de fun. do. l. pe
nul. de vsur. l. iure p̄diū. ibi enim traditio ideo trāffert dñiuz.
quia prohibitionis causa finita erat. f. quia desierat fundus ef
se dotalis. By.

Ec regula per contrarium oñdit q̄
vno concessio omnia p̄ces
sa intelliguntur que sequuntur ex illo z sic facit ad
qōnem quā disputauit que ad litterā hic ponetur
z sic proponebatur. C. Queritur an ex p̄uilegio huius stu
dij per quod concessit papa quibusdaz prohibitis quod pos
sint hic audire ius ciuile z in eo libere studere liceat eis hic in
eo iure docere vel doctorari. C. Quia senarius numerus est
perfectus vt. §. eo. li. in poemio nouo quodam ordine dispu
tandi hunc tenebo modum ex textu enim thematis sex verba
vel partes assumens quasi per glosarum formam super ipso
arguam pro z contra z erit primuz super verba p̄uilegio. se
cunduz super verbo huius studij. tertiu super verbo alias p̄
hibitis. quartum super verbo audire. quintum super verbo li
bere. sextū super verbo studere. post que determinabitur du
biū. dabit consiliū z solutō z p̄trarijs satisfiet. C. Et vt expe
riar an expediat nouellā meā quo ad decretoruz allegatōes
sic scribi vtar hic algorismo. C. Ad p̄imum p̄uilegio. cer
tum est z vulgare q̄ p̄uilegia maxime p̄ncipū sunt large
interpretāda. immo largissime. ij. q. iij. ad fi. xij. q. ij. qui manu
mittitur. de verbo. signifi. in bis z. c. olim. ff. de consti. p̄nci. l.
fi. C. de sen. pal. z. resti. l. vlti. cum ergo hic loquamur de inter
pretatione verborum rei tam fauorabilis fiat ampla maxime
vt pena vitetur astute interpretantium. C. de legi. l. ij.
Ad. Jo. an. b

Contra licet regulariter predicta sint vera tamen non habent locū quādo privilegiū datur sup re ambitiosa quod patet de preben. q̄uis li. eo. s. e. li. de si. pres. c. j. et veniat regula que a iure cū suis cōcor. s. eo. Item licet privilegia sint favorabilia nō tamē recedimus a verbis ipsoꝝ de privi. p. 20. r. c. recepimus de preben. cui de nō. pone ergo q̄ per privilegiū mibi cōpetit vsus rei vel iter nunquid p hoc hēbo vsu fructum vel actū. planū est q̄ nō q̄ verbū id nō importat. insti. de vsu et ha. in p̄n. ff. eo. l. ij. in sti. de serui. in p̄n. immo q̄d plus est ipsa verba sepius restringunt. quod p̄. de privile. petistis. s. eo. li. 2. eo. ti. abbates r. c. vt aplice quare cū p̄hibitio sit favorabilis vt infra probabitur privilegiū ambitiosus ergo nō dilatandū sed verbū restringēdū vel saltē in significatōe propria retinēdū maxime q̄ facilius cōcedit subesse q̄ p̄esse. de si. presby. c. j. cūz similibus. et quo ad p̄dicta vide q̄d scripsi de verbo. signi. olim sup vlti. glo. **C**uius studij p̄ hoc verbum thematis privilegiū non p̄sone vtēti sed boni. civitati et studio fore cōcessus cā ergo cōcessionis fuit ipsius studij ampliatio vt etiam p̄ ex verbis sed est patens q̄ intantū potest ampliari studij p̄ summi legisse doctrinā sicut p̄ scholasticā disciplinā ad quod de Titolivio dicit hierony. in premio bibliorthece. ad eū romā venisse multos nobiles de finibus hispanie et galie et quos ad sui cōtemplationem roma nō traxit illius hominis fama perduxit. vt ergo saluet causa concessio nis etiā de docente privilegiū d̄z intelligi ad quod facit q̄ privilegia vniuersitatibus cōcessa favorabiliora sunt q̄ cōcessa personis. s. eo. li. de privile. ne aliqui. Ex alterius ergo persona cōsequit studens doctorandi et docēdi potentiā quod ex sua nō posset nec hoc est nouū. quod patet de con. pre. auctoritate. ff. ad tertul. l. ij. s. obijcis. ver. si sic. C. de na. li. auten. licet cum s̄ibus. Contra licet sic ampliari posset tamē hec verba non sonāt vt dictū est. s. ad id quod de alterius persona dicit respondet p̄ decre. is cui de preben. s. eo. li. als. p̄hibitus. ad uertendū est q̄ isti prohibiti sunt cōstitutione canonica: et sic cōcedentis. s. pape fiat ergo cōtra ipsius papam lata interpretatio quod optime p̄bat dec. cū dilectus de p̄sue. et regula cōtra eum. s. eo. ti. cū suis cōcor. r. ff. de pac. l. veteribus et q̄d ibi nō. ex cipe enī potuit papa et nil ex cepit ad hoc de iurepa. ex litteris. r. c. cū seculū. omnia ergo veniant in cōcessione maxime q̄ prohibitiō penalis et sic stricte sumenda. de peni. di. j. pene. s. eo. li. de elec. statutū. ff. de peni. interpretatōe. s. e. ti. in peni. cū cōcor. Contra h̄z prohibitiō propter penā odiosa fit t̄i propter sui causam est favorabilis vt. s. amplius theologie studij ne cle. vel mo. super specula. Item vt melius vacēt sacris. r. x. di. s. causa et q̄nq. c. sequētib. de offi. archi. et archi. episcopus. c. j. ad id de sin. c. vni. ff. d̄ archi. nō distinguem. s. sacerdotio. hoc ergo odiosus et favorabile nec late nec stricte interpretemur sed stemus verbis. ad hoc quod nō. d̄ elec. cum in cūctis in. v. gl. et eo. ti. c. penul. s. eo. li. intelligatur ergo omisus quod nō fuit expressum. r. x. di. vbi nam cūz suis cōcor. glo. immo ex aliquoꝝ actū expressione reliqua videntur excepta et p̄hibita sicut cum vendo fundū expressis aliquibus instrumentis fundi reliqua videor̄ excepisse. ff. de fundi. i. struc. questus. s. item respondit et. l. cum delationis. s. cui sū dum. maxime q̄ cū cōcedit prohibitiō leges audire causa cōcessiōis videtur vt melius intelligat canones vt no. r. x. di. c. j. sed experientia docet q̄ magisteriū scientie nil adijcit ergo r. c. de transla. c. ij. **C** Audire. aduertendū est negari non posse quin sub verbo auditus includat doctrinā. inest. n. ex vi correlatiui q̄ si possus audire ergo alios docere si ergo p̄ privilegium cōcedit ex vi correlatiui et cōnexi alteri vt doceatur ergo et isti vt doceat. ad hoc. v. di. ad eius. video enim q̄ non solū p̄ncipale includit accessoriū. sed etiā cōnexum accessoriū vel ipsius accessoriū quod p̄bat de offi. dele. prudētiaz. s. sexta. r. s. se. et p̄bat. s. e. li. de preben. c. antepe. ff. de li. et post. si ita. s. regula. de donatio. inter vi. et vxo. c. ij. casus quoq̄ breuitatis cā per te videas. esset enī absurdū q̄ privilegiū meū plus tibi q̄ mibi cōferret et quod tibi pp me cōpetit fortius mibi. r. xv. di. illud. itē si mibi cōcedit vsus rei ergo et ipsi rei factio quod p̄bat. s. e. li. de sen. r. x. q̄m. cōcesso enī vsu chris-

matie cōcessa intelligit eius factio vt ibi. sic et cōcesso vsu iuris civilis et factio doctoratus. s. et doctrine. plus p̄bo doctrina expresse p̄ verbum docēdi nō est talibus p̄hibita. habem⁹ enī in hac mā tria verba. plata. s. lectio auditio et studij sed p̄ter id q̄d dixi. s. verba penalia stricte sumenda q̄ illud v̄bum lectōis ponat in hac mā pro lectione discipuli nō magistri p̄batur tripliciter p̄mo sic cōciliū thuroñ. ne cle. vel mo. mag. dicit q̄ illi monachi exhibant ad legēdas leges vt possent melius et fidelius tractare negocia monasterij ad legendā p̄bificā vt possent curare monachos infirmos p̄pter quod p̄z q̄ loquit de exitu nō ad lecturā doctoris sed discipuli. Secundo sic cū cōciliū p̄hibendo fuisset vsus verbo legēdi Honorius dicit interpretando cōciliū q̄ cōciliū prohibuit auditus eo. ti. sup specula. Idem bonifacius. eo. ti. s. eo. li. c. j. Tertio sic q̄ multis iuribus p̄bat verbum lectionis intelligi de lectione discipuli. de magis. c. j. de elec. cum ex eo. s. eo. li. vtrobiz legēdi et proficiēdi. r. xv. di. c. fi. ibi discat legendō scripturas aut populū doceat. de etate et quali. c. fi. ibi legisse donatum de renum. post translationem ibi exercitium lectionis ergo tum ex mente concilij. tum ex interpretatione romanorum pontificum. tum ex propria significatione verbi patet per verbum legendi doctrinam non prohibitam. **C** Restat q̄ aut doctrina nō est prohibita. et sic questio plana cum ea de quibus queritur etiam sine privilegio posset: aut est prohibita p̄ verbis auditis et studij et tunc quo iure illa verba prohibitoria et penali lege includunt magisterium eo iure et fortiori illa verba relaxatorij et gratiosi privilegij illud includunt. et sublato expresso sublato sit tacitū. C. si reus vel ac. l. fi. et facit quod no. de rescrip. c. j. s. eo. li. in glo. ij. de cle. cōiu. quod a te maxime quia cū simul prohibitiō manauerit. et hec sint s̄lia et p̄nexa. C. de male. et ma. l. culpa vno sublato virtute cōnexiōnis et reliquū de consti. translato. **C** Contra planum est q̄ audire et docere sunt diuersa et tripliciter probatur. **C** Primo ex diuersitate noium C. de codici. si idē d̄ deci. ad audientia. **C** Secūdo q̄ diuersis membris actus illi p̄ueniunt q̄d per se p̄z ad hoc. j. ad corinth. xij. et lxxix. dist. singula **C** Tertio q̄ iura ponunt hec p̄ diuersis vt patet in proemio dec. r. s. eo. li. in proemio d̄ loca. c. j. de privi. super specula. ne cle. vel mo. c. ij. r. s. eo. li. et lex predicta culpa similis ponit illa pro similibus ergo non sunt idēz. p̄mū vero superius argumentum tollit. quia per id sequeretur q̄ cui cōceditur audire diuina cū per consequens concedatur alteri q̄ sibi celebrat. ergo et ipse celebrare posset: sed planus est hec. diuersa. de privi. c. pen. et vlti. s. eo. li. de sen. r. x. c. fi. **C** Libere. non d̄z simplr studē. s̄z libere studē verbū d̄z aliqd opari. r. xv. di. q. j. sic enim de diuoz. gaudemus. de privile. si papa. s. eo. li. ff. de leg. s̄ij. non aliter. pro lata vero significatione huius verbi. facit de preben. de multa. r. c. licet ep̄s. s. eo. li. de procur. qui ad agendū. in fi. eo. li. ff. eo. procur. cui libera. potest enim trāsigere habens liberam q̄ alias non posset. itē parte debiti soluta non est liberatum pignus. sed tunc cum totū fuerit solutus. ff. de distra. pi. quā diu. nec pro parte faciens ad quod est obligatus. ff. de verbo. ob. in executōibus. s. penul. et de hoc. de peni. suam. sic nec per concessionem partiū studij dicere liberus studij concessum ad idē de resti. spo. pisanis. nec dicitur liber ad ordines i quo fuitiū aliqd retinet. l. iij. dis. q̄cūq̄ **C** Contra. tollitur argumentatio ex hoc verbo. per can. r. x. q. i. relatio. de re. eccle. non ali. vt super. in fi. de secū. nup. c. fi. de offi. vica. cum in generali. s. eo. li. ff. de dona. filius. C. de inoffi. testa. si quando. in p̄nci. per que iura patet verbum liberē nō vel parum operari. Item docet experientiaz q̄ sepe ponitur in litteris ad ornatum rethoricum. **C** Studere. studijum ex tribus partibus perficitur vide. i. ad Timoth. iij. attē de lectioni exhortationi et doctrine. r. xv. di. c. sed sicut verbum statuo debet designare rem p̄fectam et consumatam. de peni. di. j. hec autem verba de verbo. signifi. in bis. ff. quod quis. iu. l. j. ita verbum studij habet designare studium perfectum quod perficitur in vltimo actu doctrine nō inchoatum vel mediatum tantum plus canon a vi textus probare videt q̄ appellatiōe studij includatur doctrina. r. xv. q. v. aliquati. vt ibi

ut ibi patet ex princ. et si ad idem. li. x. C. de exco. ar. l. vni. in fi.
 ibi studium docendi atq; discendi. et dec. ij. de priui. s. e. li. ma
 xime cuz docēs studeat et discat docēdo. ut in. l. p̄dicta ubi de
 hoc. Item papa qui est vicarius eius qui nō nouit opus im
 pfectuz non d̄z intelligi fuisse locutus de studio impfecto. de
 bap. maiores. et circa hoc adde q̄ dixi sup regula qui prior in
 qōne porozū in parte. ij. Item nec valet p̄ parte aliquid facē
 de p̄se. di. ij. cōperimus. ff. de p̄cur. in cause pro dereli. l. iij. de
 transac. l. cum hi. dato etiam q̄ appellatioe studij altera p̄
 tantū intelligeret per partem tamē dicemus totum esse cō
 cessum. xliiij. q. v. penale. xxxij. q. iiii. meretrices de peni. disti.
 vulgaris. baptizatur enim quis parte corporis tacta. de con.
 di. iiii. nec quē q̄. et c. p̄prie. ubi de hoc sicut per partē totū
 possideo. ff. de ac. poss. possideri. §. j. et faciant iura que p̄bant
 vno demandato demandatū eē cōnerum. ff. d̄ p̄cur. legatū
 et l. ad rem mobilē et man. l. vltima. de electione. in causis cuz
 simi. ex quo enim sentit onus discendi habeat et honorem do
 cendi. §. co. tit. qui sentit onus cum suis concoz. qui posuit p̄n
 cipium ponat finem de con. disti. e. nullus episcopus. de re
 nūcia. c. j. cum concoz. sicut iudex de qua re cognoscit p̄nū
 ciare debet. ff. de iudi. de qua re. de causa possessio. cum super
 nam sicut ex cōmunicatus appellat ita p̄sequitur et finit ap
 pellationis causam. de except. cum inter priorē. nam sicut ma
 trimoniu legitimat et habilitat naturalem etiā ad p̄laturam
 qui filij sint legit. per venerabilem. ubi de hoc. sic p̄ uilegiuz
 legitimat et habilitat istum etiā quo ad magistreriū. et sic simi
 le quod dicit de minore pubere quem habilitat iuramentum
 per autem. sacramēta. C. si aduersus vendi. Contra studere re
 spicit auditum quod p̄batur p̄ decret. super spec. ne cler. vel
 mona. ubi p̄mittit de audientib. postea submittēs q̄ episco
 pi in quoz diocētibz student et c. p̄batur idem de mag. sup
 specu. ubi studentes et docentes ponit tex. ut diuersa ad idēz
 de p̄sump. ex studijs cōiuncto illo verbo cum eo q̄ sequitur
 auditionis sapientū et c. de tali studio scolastico loquatur de
 electione. bonc. ij. et c. innotuit. de p̄curator. dilectus. de cle.
 nō res. tue. de offic. delega. consultatiōibus de rescript. c. fin.
 s. eod. lib. ff. famil. herc. ea que. et si dicas scdm id qd̄ nil opa
 ri cum de auditu iam dictuz esset in p̄uilegio. Respondet q̄
 ex huius verbi virtute p̄uilegiatus etiā principale studium
 iuris civilis facere poterit non audiēdo. et hoc addit hoc ver
 bum studere: fateor tamen q̄ studium interdum habet deno
 tare alios actus preter meditationem litteralis scientie. Judi
 cum vi. Ingenti studio caue dū est ne aliqua domus israel p̄
 eat. Ecclesiastici. xliiij. pulchritudini studium habentes. lxxx
 vij. disti. fratres. studeat de manu fructificare de pac. c. ij. stu
 diose agendum est et c. p̄scrip. vigilanti studio cauedum est
 et c. ff. de dona. inf. virum et vxorem. l. ij. ubi studium filios edu
 cādi. preterea video q̄ interdum alicui licet studere et adisce
 re. sed nō docē ut seie. i. ad timoth. ij. xxij. di. mulier. et xxxij.
 q. ij. mulierem. de consec. disti. iij. mulier. ubi dicit q̄ quis do
 cta docere non presumat. ponit studiuz et disciplinaz per vtr
 bum docta. et tamē vetat doctrinaz. nec mirum in his cū plus
 habeat doctor quā studentis honoris. et prerogatiue quod pa
 tet habet enim ordinariam per autem. habita significatam. C.
 ne si. pro pa. habet imunitatem muneruz. C. de profes. et med.
 libro decimo et mercede laboris: ut ibi quod dicit ut notatur
 xxxij. distinctio. de quibusdam de mag. c. penultimo. conseq
 tur ex tempore comitatum. C. lib. xij. de profes. qui in vr. cum
 l. vni. est de doctorum collegio et admittitur ad magistralia
 de constitutio. ex litteris. adhibetur ei fides. j. ad Timoth. ij.
 veritatem dico non mentior Doctor gentium. reuerentia. ut
 xvj. q. i. sic viue. et c. sequenti. lxxxvj. distinctio. quis dubitet
 vj. questio. p̄ma. sacerdotis. et c. oues. vij. questio. prima hoc
 nequa q̄. vij. questio. p̄ma. qualis. honorabilis sedet. secun
 da. q. septima. §. de his. C. de tyro. l. fina. libro. xij. ip̄sorū or
 do in ecclesia precipuus est. de hereti. cum ex iniuncto. habz
 simunitatem canonis quod dicit. ut notatur de sententia ex
 comunicatio. c. i. et c. cuz voluntate. ex quibus patet doctri
 nam maius esse. illud ergo non veniet concessio minorū. i. au

ditu et studio. facit quod nota. in regula cui licet. eodēz titu
 lo. als sequeretur q̄ ex quo permillum esset studere in iure ci
 uili. permillum esset etiāz in eo iure et foro patrocinari quod
 est falsuz. de postu. c. j. et vltimo. In huius ergo obscura et am
 bigua probatione sumamus quod est minimū. j. co. titu. in ob
 scuris cum cōcoz. ad hāc partem faciat. C. de stu. li. vr. ro. l. j.
 li. xi. et vides quādoq; sacerdotē habiles ad alia non ad alta
 ris ministeriuz. de cor. vi. significauit per hec superius allega
 ta pro prima parte p̄cluditur hunc p̄bitum doctorari posse
 et docere Bononie. per allegata vero secūdo concluditur cō
 trarium scilicet eum hic nec doctorari posse nec docere.
Circa solutionem questionis est aduertendum q̄ de scho
 lastica lectura quā facit scholaris ad studium suum tantum.
 non puto dubium quin illa possit vti is de quo queritur cōsi
 derata sui causa et videmus non licentiatos sic legere. et poti
 us docentur q̄ doceant. et est quedam assuefactio. ad hoc. j.
 q. j. dedit baptismum. et xxxvij. disti. qui de mensa. ff. de po. l.
 i. §. q̄ si. ad. l. aquil. q̄ actione. §. si quis in colluctatiōe. Circa
 doctoratus vero officiu honorē cathedre et doctoralē doctri
 nam ante factum per iura et ratōes. s. probac. arte inductas
 consulo q̄ ab his abstineat et quia multis videtur q̄ mens cō
 cedentis p̄uilegium ad illa se non extenderet et quia secun
 dum interpretationem Hosti. nota. ne cle. vel mo. super spe
 cula. per lectionis verbus doctrina prohibetur quā glo. vide
 re poteris in nouella. super verfi. ampliari ad finem. vnde et p̄
 solutione dare possem q̄ hic cum de iuribus verborum papa
 lis p̄uilegiij dubitetur recurrendum sit ad papaz. de iudi. cū
 venissent. ut ipse interpretetur qui dedit de officio ordinarij.
 c. iij. §. poro. eodē libro. vtilis enim et forte necessaria in hoc
 casu esset declaratio. post factum vero si contigisset illum iāz
 doctorasse et docuisse ne infra duorum mensiu spatium desti
 tisset. ut procedat dubitatio puto euz non incidisse penas cō
 cilij constitutionis Honorij principaliter propter id quod.
 s. dixi super ver. audire. ver. plus probō. et per hanc regulam
 a cōtrario ut permillum auditu et studio per que acquiritur sci
 entia permilla dicuntur que ex eis sequuntur. scilicet doctora
 tus officium doctrina. hoc addito. q̄ licet conciliū qd̄ de mo
 nachis loquitur. utatur verbo lectionis. decre. tamen super
 Specu. que loquitur de istis secularibus. illud verbū non po
 nit necesse absurdum inter eos in hoc aliquid esse diuersuz si
 cut in alio quod ibi scripsi super versicu. destituit. Ad hāc so
 lutionem satis facit ipsa forma p̄uilegiij. in cuius exordio fit
 mētio de magistris et scholaribus. et vniuersitate. et postea in
 narratis submittit quod vult ipsam vniuersitatem p̄muni
 re dono beniuolentie specialis et c. huic modo soluēdi quo di
 stinguitur ante factum. et post conuenit de iureiurando. verū
 quod scripsi de iude. significauit super glo. i. et de re iudica. in
 ter. super finem glo. quicunq;
Contraria vero per predictam solutionem reputo soluta
 nam locum haberent quando expresse prohibita esset doctri
 na. ut tunc ad illud ambitiosum p̄uilegium non trahatur. s̄z
 verbis stetur. ut p̄ hac parte allegatum est primo. non obstat
 q̄ per alium competat. ut allegatum est secundo. et tunc non
 expresse censetur omissum vel vno expresse alterum excep
 tum ut allegatum est tertio. cum actus essent diuersi: et per se
 principales ut allegatus est quarto. Non obstat. tunc verbū
 libere ut allegatum est quinto. quod autem pro hac parte al
 legatum est sexto. scilicet q̄ studij verbum designet auditum
 alteri membro solutionis concordat. ut scilicet dicam per id
 et tacite doctrinam non esse prohibitam. et sic de iure cōmuni
 etiāz sine p̄uilegio posset doctorari et docere ut p̄dixi et sic
 etiam soluitur quod est dictum de patrocinando in foro ciui
 li. scilicet quod illud est huic dissimile. quia prohibituz expref
 se per iura ibi allegata quod prohibitum remanet cū hoc nō
 sit permillum. Ad decre. significauit. dico q̄ nisi expresse ve
 taretur restitutus ad sacerdotis officium exerceret etiāz altaris
 ministerium si ne hic doceret si expresse fuisset vetitus ad id
 quod dicitur quod doctoratus est quid maius non nego. ta
 mē dico q̄ ex quo venit ex vi taciti vel p̄nexti de ip̄si maiozita
 Ad. Jo. an. b ij

te non est curanduz ad instar eius quod de curata ecclesia dicitur que est cōnexa prebende. s. eodem li. de preben. sup eo. de muliere vero dico qd est expresse pbibita & sic cōcor. ad regulam in obscuris dico qd hic nulla obscuritas.

Am quid vna ^{lxxiiij.}

Cum glo. ponit exempla, secundo sex casus quibus fallit. tertio dicit quo casu procedit regula. **C** In glo. prima ibi legi fiat. **D**y. ponit exemplū per. l. ff. de tuto. & cura. da. ab his scire oportet. s. si mater. vni pater p. bitus administrare nec administrare poterit vt curator cui concor. s. eo. libro. de electione auaritie. **C** Item per. l. ff. de bo. pos. non est ambigendum. s. vbi cūq; & de contra tab. l. iij. s. libera. & l. si post mortem. s. exheredari. vbi a successione prohibitus de iure civili non admittitur de iure pretorio. ad hoc vltimum ptra in emancipato qui admittitur iure pretorio. & non civili. ff. de bon. posses. l. sed cum patrono. s. bonorum. Item si duplici iure defertur mihi hereditas. licet vno prohibear admittar ex alio. ff. eodem ti. l. quotiens. & c. de iure deli. l. suum heredem. Item filius exclusus ab vnde liberi admittitur per vnde legitimi. & exclusus ab illa: admittit per vnde cognati. ff. de suc. edic. l. i. s. sed interdū Item repudians ex testamento succedere potest ab intestato si erat de numero sic venientū. ff. d. acqui. here. nec is. s. pmo ad hec & similia sufficit solutio glo. sed **B**inus dicit regulam locum habere. vbi ius resistit in odiū prohibiti. sed vbi assistit propter alium contingentem defectum habent locū contraria credo glo. corruptam. & ibi suis concor. & s. eodem li. de cleri. coniu. c. vni. s. primo. & ibi seruum. & est lex. c. de testi. seruos. & ibi minuet. quartam vide in auten. de trien. & se. s. prohibemus. & quod ibi no. glo. hoc est.

Ec regula facit ad ^{questio.}

b nem quā padue disputari vt patebit in ipsius principio que questio talis fuit. **N**otarius procurator meus ad probandum de iure meo in iudicio produxit instrumentum sua manu scriptum queritur an faciat fidē. **R**ationes ad negatiuam consistunt in susceptione officij ppter quā nec testis nec iudex esse potest que tamē minus ledunt esse possent: iungitur in fine dictum **H**ostien. secundo in contrarium inducitur glo. que quattuor rationibus & opinione simili adiuuatur. subdam de mum quinq; rationes. tertio datur solutio distinguens & instruens & contrarijs respondens. **P**rimo ergo sic probatur qd instrumentum fidē non faciat. certuz est qd procurator non potest esse testis in causa quā procurat extra de testibus. insuper. immo nec in causa appellatiōis potest esse testis qui fuit procurator in principali. s. de testibus. romana. eodez libro. Cum ergo in exercendis litibus parem vim obtineant testes & instrumenta. de fide instrumento. cum **J**oannes. c. eo. titulo in exercendis. dicemus quo iure repellit a testimonio eo iure suspicionis eiusdem instrumentum per eum confectū in causa quā procurat fidem non facere cum etiam lex. fina. ff. de testibus aperte prohibeat patronos causarū in causis ipsis testimonium dicere. sed constat qd postulare est desiderū suum vel amici sui in iudicio apud euz qui iurisdictioni preest proponere vel alterius desiderio contradicere. ff. de postu. l. i. in principio. iij. q. vii. s. tria. patet ergo qd tales procuratores postulant & causas patrocinantur. ergo a testimonio repellentur. dato etiam qd sequens pars legis ipsius que de executoribus loquitur ad procuratorem non extendatur vt ibi videtur tenere glo. que tamē alibi dicit contrariū scilicet. ff. d. iure fis. l. deferre. s. itez decreuerunt que glo. videtur verior vel dicitur qd glo. legis vltime de testibus loquatur in procuratore qui testificari vult in causa quā non procurat vt solent dicere domini legum: & probatur per ea que notant **I**nnocent. &

moderni in predic. decre. insuper de testibus. cū ergo validior sit vox viua qm̄ mortua in auten. de instrumen. cau. & si. s. vero & vox eius viua repelleretur vt. s. probatum est ergo multo magis hec mortua cum scriptura recipi non debeat cuius auctor repelleretur. s. here. fraternitatis. iij. q. iij. nullus. xvj. di. c. j. ne vna via concedatur quod alia via prohibetur contra istam regulam cum quid maxime cuz per hanc plus fidei consequatur. etenim vox sua non faceret nisi semiplenam probationem & instrumentū sufficientem & plenam probationem faciat. ergo esset absurdus eum plenam probationem facere qui non potest facere semiplenam vt est probatum.

Preterea videmus qd si is qui fuit aduocatus fiat iudex illius cause in qua postulabat recusationis remedio impedit in illa causa iudicare. ff. de iurisdictione omnium iudicuz. l. pretor. sed si non iudicat multo minus probabit. maius enim periculum est in probante qm̄ in iudicante secundum ea que notauit **V**incentius de cleri. excōmu. si celebrat. nam grauamē iudicis inique iudicantis releuari potest appellatiōis remedio quod remedium circa probationes non est proditum cū ergo sit hic maius periculum plenius consulendum est. s. eodem libro. de electione. vbi periculum in principio cū suis cōcordan. Item cum reliqua probationum genera denegantur istud genus vel hec species probationis. scilicet per instrumentum non debet concedi ad hoc. xv. distin. illud superfluum. & si probare non potest procurator per suum testimonium vt probatum est. nec per suam confessionem nec per iurandum nisi si forte fuisset debito modo delatum. ergo nec hanc speciem probationis inducere poterit. maxime quia istud officium videtur facere causam propriam. ad hoc. ff. de iure fis. l. fiscus. ij. in fine. & habent hec locum. maxime in procuratore qui contestatus esset litem qui per contestationem litis. vel saltes instātie factus est dominus. de pcura. c. j. ij. respon. & c. ij. s. eodez li. cum suis concor. & in procuratore qui satisfecit iudicatum sol. ad hoc quod nota. ff. de procurato. non solū in principio. & multo magis in procuratore qui participaret vtilitati ex vicio causa puta quia sibi certum quid pro palmario deberetur ad similitudinem eius quod de aduocato dicitur. ff. d. va. & extraoz. cogni. l. j. s. & si nomine. & s. se. essent enim tunc valde suspecta ista duo officia. iij. q. iij. c. j. cum simi.

Bene facit pro hac parte quod nota. **H**ostien. de probatione. quoniam contra fal. ad finem. j. col. vbi nota. qd si notario actorū iudex committit receptionem testiū qd de hac commissione per alium notariū non per ipsuz debet confici instrumentū ex qbus breuiter cōcludit instrumentū fidē nō facere **Q**uod vero fides faciat sic probatur. **P**rimo inducitur supradicta glo. ex. l. vltima. ff. de testibus. que dicit procuratorem testificari posse pro qua glo. facit textus predicti. l. ff. d. iure fis. deferre. s. Item decreuerunt que glo. etiam talibus rationibus corroboratur aperte certuz est qd prelatus dicitur procurator ecclesie de donationibus. c. ij. de electione cū nobis oliz. in fine cū similibus. & tamen ipse prelatus in causa ecclesie alio causam agente testificari potest quod clare probatur ex predicta decre. insuper de testi. & ex ipsius superscriptiōne vt ibi etiam notant moderni. patet ergo procuratores in causa domini testificari posse. & aliter pbatur. **I**lla dicitur alii cuius propria causa cuius cause damnum vel emolumentum ad eum suo nomine pertinet. ij. q. vi. biduum versic. palam. ff. quando appel. sit. l. j. s. in propria. istius ergo cause damnum & emolumentum suo nomine ad procuratorem non pertinet ergo in testimonio suspectus esse nō debz. patet hoc ex descriptione procuratoris que habetur. ff. d. procuratoribus. l. j. qz procuratoris est qui mandato domini aliena negocia in iudicio administrat. si aliena ergo non sunt propria. & sic nulla in eo videtur esse suspicio. hinc est qd libertus nō potest proprio nomine vocare patronum in ius: & vocans nomine alieno nō incidit in edictum. ff. de in ius vocan. queritur. Item video qd plus picipat canonicus vtilitate cause quā itētat p ecclesia quā participat procurator vtilitati cause quam intentat pro dño. sed ille non repellitur a testimonio. ergo nec iste. p̄mum pbatur

probat in predicta decre. insuper de testibus. eodem titu. cum nuncius. et vide quod dixi sup. j. glo. de iureiurando. et si christus. xliij. q. ij. super prudentiam. quod dictum est de canonico in legatario repetitur quod probatur insti. de testamen. §. legatarijs. cum similibus. per que videtur gl. illa de fendi ut dicamus etiam procuratorem pro domino testifica ri posse. et sic etiam instrumentum fidez facere debere. et pro hoc dicto bene facit quod notat Innocentius et Hostien. et transac. ex litteris. Guilielmus in Specul. titu. de teste. §. j. versicu. quid si advocatus. ubi nota. instrumentum in iudicio fidem facere. licet advocatus cause sit scriptus testis in ipso instrumento qui tamen alias verbale testimonium ferre non potest ut est. §. probatum.

Secundo potest dici quod etiam concessio quod non credatur vive voci vel testimonio ipsius procuratoris tamen huic more que scripto deponit credi debet ad instar eius quod de episcopo dicimus cuius vive voci non creditur. vj. q. ij. si tantum. et c. episcopus: et tamen creditur littere sigillo suo signate. unde si coram episcopo opponeret excommunicatio contra actores que probaretur per litteram ipsius episcopi ecclesie quod ipse idem esset iudicans et pbans scdm ea que plene notavi de probatio. post cessionem. xj. q. iij. cure. ad idem de fide instrumentorum. c. ij. §. eod. lib. de sententia. excom. cum medicina. lib. de offic. ordi. si canonici. nam pronunciat iudex an sua sit iurisdictio et de veritate precum. ff. de iudic. si quis ex aliena. et de rescrip. super litteris in fine. **T**ertio ad questionem etiam pro hac parte faciunt argumenta de tanquam quomodo quis interdum aliquid agit tanquam alius de electi. cum inter j. et ij. de concess. preben. postulat. ppter quod admittit aliquis alias suspectus. §. eod. lib. de appella. c. penult. ubi idem est ad quem et a quo appellatur. ad idem. xxij. q. iij. si ecclesia. in fine. ff. de inoffic. testamen. si filius. ff. de post. l. fina. can. ij. q. vij. §. tria. versicu. si contra patrem. C. de adm. tuto. cum quedam cum simili. ergo cum instrumentum confecerit tanquam servus publicus tanquam procurator illud pducere poterit ac si per quemvis alium confectum fuisset.

Quarto faciat quia aliud dicendo iam contra dispositi onem iuris probationum copiam artaremus contra id. xliij. q. ij. quia quod. ut lite non contest. quoniam. C. de here. l. penult. et enim forte aliter de veritate contractus fides fieri non posset. nam propter id videmus illum ad probationem recipi contra que longe maior est suspicio quam contra procuratorem in casu decre. cum dilecti. de elec. si enim hi qui in scrutinio deposuerunt totum suum. in publicatione scrutini dicant se non de posuisse de illo de quo referunt scrutatores magna ex hoc contra ipsos scrutatores insurgit suspicio de falsitate. et tamen dicto eorum super hoc statur cum propter secretum scrutini um aliter fides non possit haberi ut ibi ad idem de accu. cum dilecti. et est si. quod no. doctores. de testibus. qui duz publi carentur attestaciones dicunt se aliter deposuisse quam notari scripserit dicunt. n. Innocen. et Hostien. cum Joan. Guiliel. in Spec. de fide instr. §. restat versicu. quid si dum. quod crederetur scripture tabellionis. multum tamen ut dicunt debet iudex considerare ipsius tabellionis conditiones et hoc bene facit ad questionem sic ergo dicemus ratione huius publici officij quod gerebat iste procurator presumi pro eo quod oia de prescripserit de prescrip. ad audientiam. non enim sequitur si procurator ergo suspectus: quia de facto videmus sepe legallimos reperiri. et dato quod ex quo procurator fuit dicatur eum in predicta causa qua procurat instrumentum non posse conficere. tamen instrumentum prius confectum propter hunc superuenientem casum non debet minus validum reputari ad hoc in autem. de tabel. in versicu. ipsius tamen documentis et c. ubi de hoc et veniat etiam ad hoc eodem titu. factum legitime cum suis exemplis. **Q**uinto bene facit ad questionem quod dicimus tabellionem in numero septem testium computari. ff. de testamen. domitius labeo. et c. q. te. fa. pos. hac consultissima

Sexto pro hac parte bene facit. l. ff. ad. l. cor. de fal. de eo in si. certum est enim neminem sibi ascribere posse vel ei in cu-

ius est potestate vel ei cum quo in eiusdem est potestate vel ei que habet in potestate. ff. eodem titu. si quis legatum et l. impuberi. et quasi per totum. C. de bis qui sibi test. ascri. per totum. tamen si quis ascribat legatum extraneo que postea etiam vivente testatore per adoptionem vel alio modo habuit in potestate tenet legatum et cessat. l. cor. de fal. et senatus consultus libonia. ut in predicti. l. de eo in si. ad idem. ff. de remili. l. milites per quod dixerunt domini legum quod si scripsi instrumentum super aliquo contractu pro aliquo cuius post ea factus sum heres quod ex illo instrumento licet propria manu scripto agere potero multo magis ergo in procuratore qui non sic participat utilitati ut est dictum. ad idem video quod filius ascriberet potest matri et patri in cuius potestate non est. fratri si ipse et frater non sunt in eiusdem potestate. de matre dixi quia filius in eiusdem potestate non est. ff. de suis et legi. l. nulla. insti. de adop. §. femine. extra de conuer. in fi. c. si. probatur predicta. ff. ad. l. cor. de fal. si pater et maritus vxori. eodem titu. l. vxori. in principio. tamen cuilibet patet quod longe magis participat utilitati ipse filius vel frater vel maritus. nam in vita utilitatem ut plurimum consequuntur et habent spem successionis quod non est in procuratore quo ad votum. quare igitur ipsius procuratoris notari instrumentum quod non sic utilitati participat vale non debeat non appetere cum in predictis personis sit maior affectio et maior utilitas participatio ut dixi per quod tollitur illa argumentatio qua de eo suspectum ratione officij. quia non per hoc sequitur instrumentum ab eo confectum non valere. ad idem bene facit predicta lex vxori. ij. responsio. ubi si scribens testamentum scripsit se testamentarium tutorem filij testatoris. si tamen idoneus est ex decreto iudicis tutor datur. licet suspectus ex affectione officij presumatur. sicut ergo illa suspitio non impedit illum tutorem dari ita nec talis suspitio officij impedit fide instrumenti nisi de falsitate aliter doceatur. Ex quibus omnibus restat conclusio que sit etiam solutio questionis saluo semper maiorum iudicio quod tali instrumento nisi alio redarguat de falso fides debeat adhiberi si ex sui forma ante lite motam et susceptum procuratoris officium apparet fuisse confectum. et idem puto si post quando ipse procurator illud instrumentum ex necessitate officij confecerit vel cum dominus non nominatim. sed quasi quilibet alius utilitatem ex instrumento consequitur. exemplum de necessitate officij: ut quia procurator meus notarius episcopi vel communis vel ad vectigal scripsit me soluis se vel aliud simile. exemplum de secundo ut si instrumentum continet pactum inter duas universitates. vel quod quicquid attulerit vinum pro corbe habeat tantum vel his similia facit. iij. q. vij. §. tria. versicu. si contra patrem. ff. de postula. l. fina. C. de adm. tuto. cum quedam cum concordant. ff. de inofficio. testamen. adversus. §. j. ad idem de fideicommiss. lib. §. sed quia. de prescrip. ad audientiam. dico tamen quod iudex quem oportet cuncta rimari si videat istum notarium procuratorem alias suspectum vel non bone fame sua subtilitate veritatem requiret vocando ad se testes inscriptos vel alterum ex ipsis. et si expediat faciat sibi monstrari quater num rogationum vel abrenuntiarum. et videat an sit ibi scripta. et debito loco ad hoc. xxx. q. j. iudicantem. de renuncia. in presentia. ff. de testib. l. iij. **A**d contraria que principaliter fundantur in his quod non potest esse testis nec iudex. et quod ratione officij est suspectus. Respondetur quod procurator producens instrumentum quod prius confecerat non testificat ut tunc post susceptum officij: sed ut tunc ante susceptum sicut ergo producendo prioris iudicij acta posset producere suam propria attestacionem cum non sit prohibitum: sic et poterit producere instrumentum prius confectum. nec obstat quod remedio recusacionis repellitur a iudicando. quia licet maius preiudicium sit in teste quam in iudice ut est dictum tamen longe minor suspitio repellit iudicantem quam probantem. exemplum de offi. deleg. cum duodecim. de appel. postremo. huius ratio nota. ut lit. non contest. c. ij. q. v. accusatores. iij. unde propter testimonium remouet iudex non conuerso. de testi.

Ad. Jo. an.

b iij

dilecto. ad id quod de suspicionem dicitur iam est responsus. qz suspicio est. sed non talis que impediatur cum nec multum maior impediatur ut probatum est. alias sequeretur quod non faceret etiam fidem instrumentum a notario multum amico confectum. et si qualitas persone suadebit index inuestigationem faciet. de qua dixi ad hoc. ff. de questi. l. j. §. questi. et quod no. iij. q. v. c. ij. de accusa. cum oporteat. Preterea ei contra quem producit non deest remedium redarguendi de falso directe vel indirecte secundum formam de testibus ex tenore. C. de contraben. et com. stip. optimam. et si dicas forte talis est casus in quo directe vel indirecte de falsitate docere non poterit tolle instantiam quid faceret eo casu si tale instrumentum ab alio fuisset confectum. vel ab alio procurante producit officium ergo publicum et presumptiones que sunt pro eo ratione officij in instrumento quod non reprobatum fidem faciant adhiberi.

C De locutus sum et manibus perfecti. iij. regum. viij. admirari non cessans quod omnium antiquorum sapientia perquisita ecclesiastici. xxxix. hanc questionem tam visitata per aliquem juris doctorem tactam inuenire non potui. sed quod ubi viget studium ibi lucet veritas iuxta id Exo. x. vbi dicitur quod habitabant filij israel ibi lux erat quod minus bene dixissent patrum et sociorum huius studij correctioni submitto. ut iuxta quod legitur ecclesiastici. xxxiii. qui plura didicit intellectu enarrat.

Tam stat per eum.

lxvi. Prima glo. dicit unde sumpta et ponit exempla. secundo notat. tertio obijcit et soluit distinguendo. **C** In glo. i. ibi in iure ei. sequitur receptum est quod p

et cuius interest conditionem non impleri fiat quod minus impleatur pro inde haberi ac si impleta conditio fuisset quo ad libertatem et legata et heredis institutiones producit quibus exemplis stipulationes quoque committuntur cum per promissorem factum esset quominus stipulatur conditioni pareret. et ibi iure civili ibi ad litteram regulam. §. posita. et ibi cum pupillus. sequitur aut tutor eius. conditionem in pupilli persona collatam impedit tam legati quam libertatis iure communi conditio esse impleta videbitur. et ibi. l. que sic tacet ita bene res institutus si si. x. dederit. et accipere noluerit cui dare iussus sum pro impleta conditione habetur. et ibi cum quid in mutuo tacite agit ut eque bonum reddatur. et ibi quibus diebus bi dies quibus me prohibuit ire via publica cum ire vellem ut conditioni parere non imputant in tempore conditionis implende. et ibi menia. in principi. si testator legavit tibi. x. aureos annuos si administraveris res heredis et heredes te prohibet sine tua culpa legatum debetur. et ibi annuus. annuum legatum liberis factum si cum matre morientur debetur illa mortua. et ibi illis libertis legatum alimentorum nomine factum libertis. si cum filio testatoris morientur illo mortuo quod ipse herede debet nisi pro utilitate filij testatoris id fecisse appareat. et idem dicit. l. j. que sequitur. **C** In glo. i. ibi Abrahabe. Scilicet. xxij. et impleto. ut hic. et hic patet quod ista per illam non est supflua. **By.** tamen dicit illam loqui quando impedit per casus. ista vero quando impedit cuius intererat conditionem non impleri. et in h. idem **By.** et plenius vide. C. de insti. et substi. l. j.

Et regula adduci potest ad quod

b nem quam disputavi de prelatu exempto non episcopo per quem non stat quominus habeat pape vel legati licentiam de transendo ad religionem que questio talis est. **C** Queritur an prelatu regularis vel secularis non episcopus tamen exemptus petita sed non ob tenta licentia pape vel legati delatere possit zelo sanctioris vite profiteri religionem vel cum religiosus est profiteri strictiore. **C** Et primo ad negativam inducuntur sex divisi et tria conjunctionum. Secundo totidem ad affirmativam. Tertio premis sis quattuor evidentialibus datur solutio distinguens. et ad

contraria respondet. **C** Probo ergo primo quod non possit per decre. licet de regula vers. illa semper. sicut enim episcopus sine pape licentia hoc non potest sic nec exemptus ex quo prelatu est. cum ratio quam ibi reddit textus de proponendis labore sollicitudine et doctrina quieti et contemplationi et silentio locum habeat etiam in inferiori prelatu. ergo eadem erit prohibitio per iura vulgaria. de transla. c. ij. cum suis concord. pro eo maxime quod iura parificant regularia ecclesiarum cathedralibus. de elec. ne pro defectu. eo. titu. c. cupientes. et c. si postquam. et in extraua. Bonifa. que incipit in iuste. et exemptis episcopis. de peni. et re. c. si. et pre alijs honorant exemptos. §. eodem libro. de privile. et apostolice. sentiunt igitur commodum ergo onus. eo. titu. qui sentit. et qui similia cum episcopis privilegia suscipiunt simile sentiant et c. de statu mona. recolentes. nec valet si dicas quod illud quod de episcopo dicitur sit speciale propter episcopalem ordinem. tollitur enim per decre. j. et ij. de transla. **C** Secundo sic probo regulariter non sufficit licentiam petere. imo necesse est illam obtinere. patet de peni. omnis de elec. si abbate. et c. si religiosus de tempo. or. c. si. de excel. prela. c. vni. §. eodem lib. et bene facit decre. auctoritate. de privile. §. eodem lib. sicut enim locus exemptus ecclesiasticus vel religiosus fieri non potest etiam per exemptos sine petita et obtenta licentia pape ut ibi sic videtur de persona exempta dicendum. immo quod. §. dixi regulare videtur esse infallibile. nam cum inuito minori prelatu suo quis transit ad religionem facit de auctoritate pape ut dicit textus. xij. q. ij. due ad si. et sic non transit sine licentia verbum autem auctoritate nostra ibi positum multum operatur ad hoc de rescrip. cum aliquibus. §. eo. libro.

C Tertio probo sic. lex spiritus dicitur privata. ut in. c. duo sunt et in decre. licet. et consuetudo etiam specialis loci dicitur etiam privata quod probatur quia non tollitur per communem posteriorem. §. eodem lib. de consti. c. j. sed ista privata non potest hoc inducere scilicet quod ex consuetudine liceat prelatu minoribus exemptis sine prelatu licentia prelatu dimittere de consue. cum veniret ergo nec illa hoc poterit.

C Quarto sic. ex quo per licentie petitionem delatum est negocium ad papam necessario expectandum est ipsius iudicium maxime ne illudatur pape. ii. q. j. nomen de postu. bene ij. de offi. lega. licet de elec. si eo tempore. et c. prouida. quis enim tante audacie quod principem et c. ij. q. vj. anteriorum. §. ad hoc. de appella. ex insinuatione. ad hoc optime quod de diacono ordinato per papam dicitur de tempo. or. cum in distri buendis. et nota. de maio. et obe. per. tempo.

C Quinto sic. religio non est de necessitate salutis. xxij. q. iij. §. fina. ad hoc facit quod nota. i. q. ij. §. pio. et quod dixi de simo. dilectus. ij. super. j. glo. immo videtur expedire non profiteri per decre. relatum ne clerici. vel mona. quod tamen intelligas ut ibi dixi. Item si dicas religionem operativam salutis per hoc non sequitur propter illam prelatu dimitti posse sine licentia quod probatur de renuncia. c. si. sufficiens enim renunciando prouidet salutem quod tamen non potest sine licentia ad idem de peni. et re. c. si. ante tempora enim gregorio. non licebat minoribus prelatu sibi confessorem eligere. quod postea licuit. **C** Sexto sic. solus papa religiones approbat. de religio. do. c. si. de voto. c. j. §. eodem lib. approbatas tollit. de religio. do. c. vni. §. eo. lib. circa illas determinationes facit et professiones impedit de regulari. quia in insulis. eo. titu. non solum li. eo. nec puto aliquem dubitare quin teneret pape constitutio si statueret exemptos sine sua licentia profiteri non posse. nam quod plus est. facit etiam circa matrimonium constitutionem. et interdum dirimens super quo vide quod dixi de despon. impube. c. ad dissolendum super glo. si. si ergo generalem constitutionem facere posset multo fortius spalem prohibitionem que certum prelatum respiciat. cum ergo omnis status et approbatio religionis pendeat ex potestate papali per quam etiam illas reprobare et tollere posset pro hunc prelatu sine ipsius licentia profiteri non posse. **Altra predicta sex que per hac parte propter perfectio**

ncm

nem senarij numeri sunt inducta: Inducitur regula omnis res. de reg. iur. cum suis concol. Inducit absurditatis evitatio quia ex contrario sequeretur quod notatem papam ex delicto quod non licet. xl. di. non vos. ix. q. iij. nemo cum. v. c. sequentibus. ideo enim inuito inferiori prelato ingreditur quis religionem quod peccat prelatus licentiam non dando. Inducit etiam gl. Hostien. qua notat de cle. excō. mi. illud per Clement. iij. fuisse sic determinatum. et ipse prius hoc ut dubius relinquens interpretationi papali magis declinabat in hac partem glo. illam videre poteris in novel. in decre. licet de regulis iuris super versicu. prelaturam.

CIn contrarium quod possit induco tripliciter predictam dec. licet. primo omne id quod ibi. et. xix. q. ij. due de renūci. nisi. s. verum dicitur de libertate spiritus. et quod legi vel necesse fitati non subsit. **S**ecundo quod ver. ille superius allega. arguendo a contrario facit pro. si enim est in epō spāle. ergo ipse prius contrarium est generale vel regulare iuxta ea que no. d. prebē. presentis. s. loca. Item dicit ibi textus in hoc casu et. in alijs ergo secus a contrario. xliij. q. ij. sane. xv. q. iij. ex eo de regulis iur. cum virū. de his que si. a prela. cum applica. in si. facit ad hoc quod no. Jo. mona. in. c. due. in gl. si. et. Ber. in dec. licet in gl. ab hac. nec dici potest quod immediata subiectio sit causa prohibitionis facte de ipso. quod patet quod illa etiam locum habet in epō subiectis metropolitanis ex quo ergo illud non facit immediata subiectio sed potius episcopalis dignitas patet illo casu ad istum quo dignitas deficit argui non posse. fateor tamen quod prius dixi hoc ab ordine non procedere. sed a dignitate et ipsius vinculo que sunt diversa ut dixi de excessu. prelato. accidentibus.

Tertia questio: videtur casus ipsius dec. licet. non ibi datus erat papale privilegium quod illis inuitis et. ex cuius privilegij vigore illi quo ad id fungi videntur iure papali et tamen petita licentia quibus non obtenta zelo de quo ponit questio potuit ille transire. infertur ergo quod si id licet inuito spāliter privilegiato circa hoc a papa ergo et inuito papa.

Secundo proba per dec. cum venerabilibus. de p. sue. per qua si non infertur vis littere aperte probatur quod sufficit abbati exempto petere licentiam: dic tamen ut ibi. Item per decre. si abbatem. de elec. ubi patet prelaturam minorē epō licet exemptum eligendum non postulandum. immo prime allegatioes videntur incidere in opi. reprobata ibi que minores prelatos exemptos equiparabat episcopis.

Tertio sic ex iuribus immediate subiectionis non videtur exemptus fortius astrictus pape qua monachus abbati servus domino filius patri coniunx coniugi iurans cui iuravit vouens vel penitens ipsi deo. de monacho patet quod abbas eius vice dei est supra caput suū. xix. q. iij. statuimus. de elec. si religiosus. s. eo. li. si ergo gerit vices dei et si papa easdem vices gerendo sibi possit esse par non tamen maior. immo quasi papa gerat generales iste spāles quo ad monachum suum. videtur iste maior illo. de offic. leg. studuisti. et iuxta ea que scripsi. de excess. prela. dilectus. ipse etiam monachus non habet velle vel nolle de sepul. c. si. et. xi. q. j. non dicatis. si ergo inuito abbate monachus transit fortius exemptus inuito papa. Servus etiam non est de necessitate quod habeat licentiam domini cuius proficitur. immo sufficit taciturnitas. liij. di. si servus. ij. sufficit ergo huic licentie petitio. et pape taciturnitas. pubes etiam in parte patris existens proficitur inuito p. fe. xx. q. ii. c. si. de regulis iur. cum virū. Coniunx autem ante copulam proficitur inuito coniuge. de conuer. cōiu. verum et. c. ex publico. et post copulam etiam in casu. d. cōuer. cōiu. c. si. et in alio casu. eo. titu. constitutus et. c. veniens. Et sic patet per vinculum coniugij professionem non impediri ergo nec per vinculum subiectionis papalis. Juramenti etiam vinculum puta illius qui iuravit regimē libri vel ali quod servitium non impedit professionem secundum ea que no. li. dif. preterea. et dixi de obli. ad ra. c. vni. vinculum etiam voti vel penitentie peragende illam non impedit de voto scriptur. e. de peni. di. j. s. bis auctoritatibus. si igitur pre

dicta vincula non impediunt ergo nec papalis immediata subiectio quominus papa inuito. vel salte tacente possit exemptus profiteri. **Q**uarto probatur sic. certum est quod in hoc casu nil deperit pape. iste enim utroque casu ipse subditus remanet sufficit ergo papaz hoc scire et tacere. facit quod no. vij. q. j. placuit. et dixit secundum vinc. et tan. de renūci. admonet. facit de his que si. a prela. cum apostolica. et quod tibi nota. maxime quod regulare est quod taciturnitas in meritoris habetur per consensu ut no. eo. li. et eo. ti. qui tacet. immo ex quo de preiudicio pape non agitur videtur hoc fieri posse ipso ignorante. s. eo. li. de preben. dudum ad si.

Quinto sic. quod quisque iuris et. et patere legem et. in principi. decretorum. de cōsti. cum omnes. sed lex canon. que dicit inuitis prelatis ipsorum subditos profiteri posse aut est iniqua quod nephas est dicere. l. di. ponderet. xxiij. q. v. qd ergo de renū. nisi. s. verum aut est equa quod ergo equum papa putavit in alijs fortius in se ipso. ix. di. iustu. palea est Item video per papa maxie pro sui salute renunciare potest papatu. s. eo. li. de renūci. c. j. sine alterius licentia cum superiorē non habeat. ubi ergo papa deficit quod licentiam de negat cum non sit superior ad quem recurri possit sua auctoritate renūciavit exemptus. **S**exto sic. non debet esse de terior conditio exemptorum quod excommunicatorum de privile. quāto. sed excommunicatio non impedit vinculum professionis ergo nec exemptio de eo qui fur. or. re. c. si. de ten. excō. cum illorum. et sicut quandoque ex causa defertur exemptis administratio. de elec. nihil est. sic ob casus salutis deferatur administratio dimissio ad hoc. xij. q. j. precipimus de peni. et re. cum infirmitas. facit ad hoc quod vinculum huius subiectionis non impediret matrimonium carnale in eo qui non esset in sacris nec professus quod satis probat ex eo quod non est prohibitum ergo nec impedit spirituale per religionis professionem per que sex concluditur prelaturam de quo queritur non obtenta pape licentia profiteri posse. Inducitur pro hac parte regula quod ob gratiam eo. titu. cum suis concol. ratio etiam absurditatis vitande que insurgeret ex contrario scilicet si diceret inferiores exemptos per omnia equados episcopis et opinio Jo. no. d. peni. et re. omnis super gl. quid si. **S**ol. circa propositionem questionis est aduertendum quod non queritur an prelatus possit transire sed an possit profiteri nec proponitur quod licentia fuerit denegata sed dicitur non obtenta. circa primum etiam est sciendum quod dubitatur an professio religionis possit fieri in manibus cuius cunq; vel solum illius qui possit ordini incorporare et de h. xx. q. j. c. si. xxvij. q. j. qui de. vel vo. cōsuluit. et. c. insinuante dixi de hoc plene de regula. porrectum de hoc etiam in spe. de sta. mo. ver. xix. est etiam sciendum quod no. Ber. d. vo to per tuas d. sta. mo. quod dei. quod episcopatus ecclesie secularis impedit ne quis illo relicto possit fieri monachus credo tamen et soluendo dico prelaturam de quo queritur obligatum per professionem religionis quoad se et per illam cum saltem ex simplici voto teneri per dec. cum dilecti quod metus causa. de dona. inter dilectos et quod vtrubiq; not. ad idem de conuer. coniug. quidam et. c. placet nec dec. licet tale vinculum impedit etiam in episcopo sed hoc solum prohibet ne presulatum dimittat. Circa solennizationem vero voti et incorporationem et transitum ad religionis obedientiam puto quod si prelatus de quo queritur petierit licentiam s; fuerit per papam denegata transire non possit nec prelaturam dimittere et hoc casu intelligatur determinatio clementis de qua dixi secundum Hostien. et hoc per iura primo inducta maxime quinto et sexto. Si vero denegata non fuit licet nec data puto ipsum prelaturam dimittere posse et ad religionem posse transire per ea que allegata sunt. secundo de primo ad ultimum remanet tamen pape salva potestas revocandi illum de claustris et in priori prelatura retinendi de sta. mo. quod posset papa non solum ipsum cure proficiendo sed etiam ipsi inuitum et inuito abbate alicui principi sociando secundum no. in Spec. de lega. s. nunc ostendendum ver. xlix. de legato

vero de latere puto quod si ob causam expressam in thernate
 petitam licentiam denegat prelatus licite profiteri poterit
 et transire quod nec ipse superemam obtinet potestatem nec re-
 ligiones approbare potest vel tollere. sit ergo in illo quod
 in alijs prelatis per iura predicta. per hanc autem distinctio-
 nem fere omnia contraria sunt soluta. Ad non soluta tamen
 que pro prima parte allegata sunt primo respondetur hoc
 planum quod non idem in omni prelato quod in episcopo
 tamen infert illa argumentatio ad allegata. secundo respon-
 detur hunc esse casum quo fallit regula: nec ob. decr. aucto-
 ritate quod locus exemptus: qui est res inanimata non potest
 duci. l. priuata spiritus vel cordis ad quod faciunt nota. de
 reli. do. ad hec. ad id quod dicitur de lege priuata consue.
 respondetur quod lex priuata spiritus superat omnes alias leges
 cōem et priuatam. et ideo de alijs priuatis ad istam non est
 argumentandum. Ad quartum respondetur quod hic nulla sit il-
 lusio ubi sit religionis professio. nec dec. cum in distribuendis
 impedit subdiaconum pape sine ipsius licentia profite-
 ri licet illum impediatur ordinari dato etiam quod si ordinari
 tur teneret ordinatio. hic verbis nouum dicitur et calamo
 describitur per quod mendax conuincitur et patenter con-
 funditur dicens quod non disquiritur disputatur et soluitur si
 ne lege questio Joan. an.

Ami sunt partium. xi. nota quod dicit partium in plu-
 rali fortius autem si iura actoris tantum
 non sic si iura rei tantum ut in si. q. actori di-
 cit Jo. mo. quod huius regule triplex est ratio.
 Prima quod actor impetit reus defendit. al-
 legat insti. de interdictis. §. comodum et c.

de dila. l. si quando. Secunda quod nullus presumitur ligatus vel
 obnoxius in autem. col. vi. quib. mo. na. effi. sui. §. natura si
 quidem. Tertia quod reus in iudicio pugnat pro libertate vni-
 de debitor dicitur cliens creditoris. C. de noua. l. iij. et Pro-
 uer. xxij. qui mutuum accipit seruus est feneratoris. Prima
 glo. dicit unde sumpta et ponit exempla. secundo ponit qua-
 tuor casus exceptos. tertio ampliat regulam. quarto distin-
 guit opponit et soluit. vlt. glo. contrarius soluit et remittit ite-
 rum exemplificat et exponit. In glo. i. ibi fauorabiliores
 sequitur rei potius quam actores habent et ibi arriamus. ubi de-
 liberando igitur sumus faciliores ubi de obligando propen-
 siores. et ibi antepe. in pari probatione iudicatur pro libertate
 et ibi inter partes de libertate loquitur. et ibi ut responsum
 sequitur congruum accipere et ossis inferre pacti exemplum in
 glo. vlt. ibi sciunt cuncti casus. ij. q. viij. et ibi dolum sequitur ex
 perspicuis indicijs probari conuenit. et ibi metu probat me-
 tus atrocitate facti non iactationibus tantum vel contestatio-
 ne metus contestatio dupliciter exponitur in glo.

In prima glo. ibi arriamus dicebat. Ex. exemplum con-
 petere quando actor et reus pariter probant vel per numerum
 testium equaliter per omnia vel per instrumenta equalia au-
 ctoritatis. Item quando neuter probat. ponit etiam exemplum
 per. l. si debitor. ff. de pig. ubi agens hypothecaria contra ti-
 cium probat rem sibi obligatam kalende et tunc probat si
 ibi obligatum eadem die nec apparet cui primo absoluitur re-
 us cui concor. §. eod. li. de preben. si a sede. dicit demum illud
 exemplum non congruere quod quidam ponunt cum actor
 et reus sunt in pari causa turpitudinis. nam ibi non sunt iura ob-
 scura sed paria et certa licet verum sit reus absolui. co. ti. in
 pari. Item nec competit exemplum quod plures dilaciones dan-
 tur reo. ff. de fer. l. vl. q. ibi etiam nulla obscuritas.

In glo. vlti. ibi solutio. idem hic. Ex. et est ratio quia re-
 us semper negaret se sic sensisse qui inuitus trahitur soluit
 etiam contrarium de. l. ff. de dam. infec. l. fluminus. §. seruus
 et §. idem ait. nam si reus cavit de dam. infec. et edificium dam-
 num dedit eius vitio vel vetustate et casu fortuito tenet ad
 emendam ex cautione damni. et tamen hic est obscuritas quia
 casus fortuitus facit pro eo. debilitas edificij contra eum. Re-

spodet quod hic non est paritas quod reus qui ruinas edificij susti-
 dere potuit fuit in culpa actor non. ad id. ff. ad. l. aquil. si ob-
 stetric. et l. si putator. si vero esset paritas culpe late leuis vel
 leuissime locus esset huic regule et ibi. c. vlti. vide et adde quod
 ibi dixi.

Ec regula inducitur ad que-
 stionem de excoicatio quod appellauit sed dubitatur
 an appellatio precesserit an excoicatio quod in tali ob-

scuro iudicandum sit pro illo qui reperitur reus. questionem
 autem disputauit qua adiecto tertio articulo licet ad propo-
 situm non faciat ad litteram hic inferam. et est talis. episcopus
 excoicauit tunc legentes appellacione qua interponerat
 ab eo. secundo excoicauit lutium qui appellauit episco-
 po proferente sententiam. tertio excoicauit seyum sub condi-
 tione qui ante conditione desijt esse de foro suo. et postea eue-
 nit conditio de his sententijs querit an ligent. Prima duo
 membra simul tractabimus circa que induca pro incoban-
 te sex diuisim et duo coniunctim. secundo alia sex contra ipm.
 tertio recitabitur in vno membro solutio disputantis exclu-
 dentur tres vel quinque casus non dubij et fortis equitas sub-
 mittetur. quarto dabitur solutio distinguens et ratio ad con-
 traria. Est ergo sciendum quod primus articulum de ex-
 coicatio qui iam incobauerat appellare disputauit padue
 dominus Princiualus de mediolano cuius argumenta pre-
 ponam. quod autem qui incobauit appellare vel pronuciare sit
 potior. patet quod ponderandum est principium quod est cu-
 iusque rei potentissima pars. ff. de orig. iur. l. j. ff. man. si pro-
 ra. ad quod principij trahit finis. xxv. di. ab exordio. ff. de
 le. iij. si quis in prin. propter quod dicimus initium spectari de
 hoc multe concor. no. de elec. dudum. j. cum ergo hic sit dari re-
 perfectam ex omni sua parte. s. principium medium et finem
 preall. l. j. ff. de orig. iur. actus pronuciationis vel appellatio-
 nis non habet impedire effectum rei iam incobate maxime quod
 incotinenti sunt videtur inesse de elec. officij. ff. si cer. pe. l. lecta
 Secundo sic incobare legere appellacione cum appellatur
 verbo et incobare iter ad papam cum appellat facto sunt paria
 sed video quod si post iter incobatum non perfectum is contra que ite-
 neratur excoicet itinerantem non valet excoicatio allegata ipse
 ap. minimum melius facit. e. ti. dilecti. iij. sic dicit quod post le-
 ctione appellacionis incobata licet non dum perfectam excoicatio in-
 legentem lata non liget finem Princiualum: adde ad hoc vltimum
 bene facit. xxij. q. v. pposito. Tertio video quod preteritum
 et pendens equiparant ad impediendum constitutis effectus pro-
 batur de offi. le. c. vlt. li. e. in cle. de iudi. dispendiosas. de seq.
 pos. ad copescendas. de proba. l. fis. de re iudi. ut calunias de
 sen. exco. ex frequentibus. et no. de hoc de elec. l. casu. li. eo. sic
 dicat quod pendens appellatio sicut preterita impediatur effectum
 finis et pendens finis sicut preterita impediatur effectum appella-
 tionis ad quod bene facit. ff. de pu. iudi. is quod ubi datus inco-
 batus prius delatores pfit. Quarto plus video quod satis
 est iudicem esse paratum ad ferendam sententiam non dum incobauerit
 puta post conclusionem cause ut reuocatio pcura. non impediatur pro-
 nuciatione de pcur. audit. si ergo actus alias impediens eo
 statu non impedit fortis non impedit pronuciationem iam incobata.
 Quinto ad hanc partem inducunt. de rescri. l. fis. de offi. dele.
 iudex. de sen. ex. religioso. li. e. nam per primam partem quod si vnus roma-
 nus pontifex incobat pronuciationem alter pfit graua me attribui-
 tur incobanti. per primam partem quod recusacionis causa incobata impedit de
 legatus in eo quod alias poterat. per tertiam partem quod quod incoba-
 uit religionis propositum per nouitatem priuilegiu immunitatis
 huius ac si pfectisset. Sexto quod sufficiat incobasse facit de
 fur. c. si. de tempo. or. ex tenore. et quod ibi dicere soleo de tu-
 toze quod incobauit inuentarium remittens ad specu. de tutore. §.
 gnaliter. ver. quod si ceperit. hinc est quod qui incobauit trahere
 bladum de ciuitate non tenet supuenienti edicto quod trahi prohibet
 ut scripsi post Hosti. de costi. c. ij. per. l. cesar. alias cum in-
 sule. ff. de pub. et vec. et quod ceptum generaliter habeat pro
 completo probatur. ff. de auro et argento. lega. et si non sunt.
 §. argento.

argento. alias
 betur pro facto
 lato cui conuincit
 §. conuincitibus.
 §. p. p. p. ff. de
 l. qua etate d. n.
 de illa re. ac in a
 uitor. et ff. de mino
 negotia gelli in spi
 goria gellis. pom
 ra vlt. l. respon.
 pellationis vel poe
 ad hanc partem be
 ne. q. si cum propo
 sitione propositum
 peneratur ad idem.
 res patet edictum a
 in illo qui inchoauit
 pimum. licet incho
 tam excommunicati
 nunciacionem non fu
 pnia. et si tota psona
 allegatur. si non ppe
 hatur effectum coe
 dicitur cum imper
 hatur effectum non
 vel appellacioni in
 pulari de elec.
 huius. et si dicitur q
 vlt. q. negat
 quod si confirmat
 §. Secundo in
 §. cum conced
 uincendo appell
 exili debet non r
 instrumentis stipula
 no. vlt. de §. hinc.
 de re consu. l. duo
 §. quod ppter et in
 indicatur ubi de
 patur hoc aliter.
 hanc pro completo.
 l. hinc. §. perfecti
 tuum de noui ope
 §. quando dice
 de p. p. p. in reg
 deinde nullum el
 p. p. hinc. quib
 nunt in hinc. et con
 uincit si fuerit in
 §. hinc. et videtur cur
 hinc. in casu de ren
 p. p. aliqui ad agere
 bus conuincitur quod imp
 nec perfecta pronu
 §. hinc. §. hinc.
 §. hinc. qui incoba
 non appellaciones non
 p. p. hinc. non
 appellaciones. nullas
 nunciatio et in secun
 nunciatio non p. p. p.
 §. hinc. §. hinc. in sui
 p. p. hinc. in secun
 §. hinc. ad impediendu
 p. p. de rescrip. com
 §. hinc. §. hinc. §. hinc.
 §. hinc. §. hinc. §. hinc.
 §. hinc. §. hinc. §. hinc.

§. argento. alias incipit quid ergo ubi ceptum fabricari ha-
betur pro facto et ceptum celari. i. deaurari habetur pro ce-
lato cui conuenit. ff. de pollici. l. j. §. cepisse de. l. iij. l. legatis
§. ornatricibus. et id quod dicitur die vel annu incobatu habe-
ri propleto. ff. de vfucap. l. se. b. v. sig. anicul. j. et ij. ff. de tes.
l. qua etate d muneribus et hono. ad republica pro et j. cle.
de sta. re. ne in agro. §. ceterum de elec. cu in cunctis ubi sol-
uitur. et ff. de mino. l. iij. §. minorem. nam et status illius cui
negocia gessi inspiciuntur iuxta tempus quo incobatur. ff. de ne-
gocijs gestis. pomponius in negocijs et facit. ff. de mino. in-
tra vile. j. respon. Ex quibus concluditur incobationes ap-
pellationis vel prononciationis inspiciendam. ¶ Septimo
ad hanc partem bene facit. ff. de iurisd. om. iudic. si quis id
ver. q. si dum proponitur. ubi patet quod pena corruptentis
album propositum locum habet in eo qui corruptit du p-
poneretur ad idem. ar. fur. ce. l. furtim. §. etiam si non tota.
ubi patet edictum arborum furtim cesarum habere locum
in illo qui incobauit cedere. ex quibus etiam concluditur h
primum scilicet incobatam appellationem impedire vincu-
lum excommunicationis si precessisset. Item incobatas pro-
nunciationem non suspendi per appellationem medij tem-
poris ac si tota prononciatio precessisset. ¶ In contrarijs
allegatur sic. non prestat impedimentum quod de iure non
fortitur effectum eodem titulo non prestat cum suis cocor-
dan. et sic cum imperfecta appellatione vel prononciatio non
habeat effectum non dabit impedimentum prononciatio-
ni vel appellationi interim interiecte de electio. potest hoc
exemplificari de elec. bone. et c. congregato. de appella. co-
stitutio. i. et si dicas quod sequens particula perficiens confir-
met incobatas. negatur hoc per regulam non firmatur eo-
titulo. vel si confirmat hoc facit ut ex nunc non ut ex tunc ut
ibi no. ¶ Secundo iura dnt medium sequendum. de offi.
custo. c. j. cum concordan. sed primo casu fuit media pronu-
ciatio. secundo appellatio ergo valent. nam quod vno con-
textu fieri debet non recipit actum contrarium medij hoc
in testamentis stipulationibus et fideiussionibus. ff. de testa-
men. heredes. §. fina. de verb. obligatio. continuus. de duo-
bus reis consti. l. duos reos. §. fina. idem in electionibus de
elec. quapropter et in sacramentis de conse. distinc. iij. si no
sanctificatur ubi de hoc secundum principium. ¶ Tertio
probatur hoc aliter. multa iura probant quod ceptum non ha-
betur pro completo. ff. de verbo. significatio. l. v. §. opere. et
l. edificia. §. perfecisti. ff. de auro et argen. lega. l. quintus. §.
cui aurum. de noui operis nunciatio. stipulatio. §. opus. ad
idem. C. quando dies lega. ced. l. ex his super quo posses vi-
dere quod scripsi in regula qui prior. et q. porozum in parte
secunda vnde nullum est testamentum incobatum nondum
perfectum. in situ. quibus modis testamen. infirman. §. pe-
nulti. in fine. et contraria ibi soluantur nec iuuat prescriptio
incobata si fuerit interrupta de prescrip. illud. Unde dicitur
quod frustra velociter currit quod priusq peruenit deficit de pe-
distin. iij. in casum de renun. c. j. et nihil putatur actum cui su-
perest aliquid ad agendum. C. ad fil. l. penulti. in fi. ex qui-
bus concluditur quod imperfecta appellatio non iuuat ticius
nec imperfecta prononciatio ligat lutium interim appellan-
tem. ¶ Quarto hoc idem satis aperta ratione probat. po-
ne quod ticius qui incobauit appellare excommunicatus inte-
rim appellationes no perficit. vel episcopus qui incobauit
excoicari lucium non perficit prononciationem post illi
appellationes. nullus dubitat quin primo casu teneat exco-
municatio et in secundo teneat appellatio. pura enim exco-
municatio non potest esse impendens de appella. pastora-
lis. si ergo statim in sui prononciatione tenuit subsecuta ap-
pellationis perfectio illam non vitiat. Idem dico de ap-
pellatione in secundo casu. sicut ergo alio actus medius alio
efficax ad impediendum impedit prouisione incobatam ut
probat de rescrip. constitutus de concess. preben. c. fina. e. li.
nam primo casu statutum numeri iuratum post monitorias
annullat executorias subsecutas: et secundo casu reuocatio
supueniens. i. post vacatione et petitione an collatione exe-

cutoris appellatione annullat: ita i pposito excoicatio media
in p cau ligat et appellatio media scdo cau tenebit ut sic no
poderem ista pambula appellationis vel excoicatiois s3 solu
verbu excoico vel appello sic als di pena eligetis idignu no
deberi ex p sensu et pambulis electiois nisi fiat electiois pnū
ciatio de elec. ppetue. e. li. requit ergo act pfectus sic et als
annus pfectus. e. ti. comissa. j. rñ. Et si dicas ista pcedē i pe-
nalib dco q pcedūt et cū qrit de effectu electiois ut p3 d
ele. ecclia. j. ¶ Quinto spaliter ticiu inducit qd sibi ipu-
tet cū potuerit sibi puidē porrigēdo cedulā appellationis
nec beat necesse istare lecture et sic no potuisset pueniri. §.
eo. li. d. appel. et in h bñ sit cautus q timet huc casu. ¶ Se-
xto p epm p lutio inducit. rj. q. j. quicūq3 de iudi. nouit ver.
nec illd. ex qb p3 q fm legē illā theodosianā ipedit pnun-
ciatione incobatā q petit remitti ad eccliaisticum iudicē ita
ergo ipediat pnūciatione incobatā is q appellat. fac de ap-
pel. sup eo. e. ti. ex qb pcludit ticiu ligatū et lutiu. ij. ligatū.
¶ So. circa solone qonis est sciē du3 q Princitulus qui
disputauit pmū mēbrū tenuit nil spalit allegās i solone: in-
ducere tñ poterat tex. canonis. ij. q. vj. arguta q appellatō
tuef incobantē et apre formabat qonē cū excoicatio preces-
sit verbum appellationis. ¶ Sed ad aperiendam qonis
veritate in pmo excludam de qone casus no dubios et erit
bonus modus soluendi ne fiat proluxa distinctio planū est
quod articuli dubij non essent nisi poneremus appellationes
legitimas. nam friuola etiam precedēs non vitiat. ergo nec
concurrēs. Itē no est questio dubia ubi dicerem quod ticius
prius porreerat appellationem quam postea ex abundan-
ti legebat vel quando episcopus primo per alium prouile-
rat sententiam quod poterat etiam diffinitiuam de re iudi-
cata. c. fina. §. e. lib. quā postea ex abundanti repetebat. Itē
nil dubij habet questio ubi ticius qui incobauit appellare
in verbo appellationis et expressione cause preuenit episco-
pum excommunicantem vel quando episcopus qui incoba-
uit excommunicare in verbo excommunicationis preuenit
lutium appellantem et de expressione cause non repeto quia
licet utriusq sit causa exprimenda tamen pretermissio cau-
se in appellatione ante sententiam illam vitiat: in excommu-
nicatione vero non licet proferens penam incurrat. §. eo. li.
de sententia. excommuni. c. j. Remanet ergo questio dubia
quando post incobatam appellationem ante verbus appel-
lationis et cause expressionis interuenit excommunicatio ti-
cij vel quando post incobatam prononciationem ante ver-
bum excommunico interuenit appellatio lutij vel quando
dubitatur quod verbum precesserit licet sciatur quis incoba-
uerit ut ponit questio. nec queritur an appellatio deuoluat
sed an vinculum impediatur in his dubijs audacter dico quod si
potestatem haberem ius posituum producendi statuerem
de forti equitate quod potior esset qui prius incobauit appel-
lare vel excommunicare ut sit locus preuentioni ubi no fiat
dolose et compleat eodem contextu actus incobatus. et per
hoc vltimum respondeo ad id quod dixi in parte secunda
ubi hoc idem de dolo dixi. nec obstat de appellatio. oblate
cum simi. pro hac solutione faciunt iura que probant locus
esse preuentioni. de appellatio. ut debitum. §. eo. li. de rescri.
duobus. ff. de verbo. obliga. si ticius. et faciant que dixi in p-
ma parte ver. item video. et que faciunt in contrarium itel
ligantur de incobatis que non perficiuntur vno contextu.
Sed quia non est meum ius de nouo producere sed de iam
statuto quid sit iustius respondere dico quod de rigore ligat
est ticius quem incobantem appellare preuenit episcopus
in prononciatione et lutius ligatus non est qui episcopus in
cobantem excommunicare preuenit in appellatione ad quod
induco principafr dec. si duo. §. eo. lib. de procura. per quā
patet quod non ponderatis preambulis litis vel quod illā incoba-
uerit ille de procuratoribus pluribus dicitur occupasse vel
aduenisse quod p testat litē q p est substantiale in dno lit] vel in
stantie seu i pposito no ponderabo pabula vel exordia sine
vel appellationis vel solū quod in substantialibus illoz actuum
preuenerit: sic ubi fina est substantiale eius de quo querit no

